

SLOVENEK

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 50.—
za en mesec . . . „ 4.50
za Nemčijo celoletno . . . „ 55.—
za ostale inozemstvo . . . „ 60.—

V Ljubljani na dom

za celo leto naprej . . . K 48.—
za en mesec . . . „ 4.—
V spravi prejema mesečno „ 3.50

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 10.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 12.—
za ostale inozemstvo . . . „ 15.—

Inserati:

Enostopna pettivrsta (59 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po 50 v
za dva in večkrat . . . „ 45 „
pri večjih naročitih primerah
popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:

Enostopna pettivrsta K 1.—
Izdaja vsak dan izvenem delje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vsaki red

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-baro. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 50.

Seja načelstva S. L. S.

Člane načelstva S. L. S. vabim k seji, ki se bo vršila v ponedeljek, dne 14. t. m., ob 3. uri popoldne v posvetovalnici K. T. D. Seja je zelo važna in je navzočnost vseh članov nujno potrebna.

K seji naj blagovolijo priti tudi vsi gg. ki zastopajo S. L. S. v Narodnem svetu.

Dr. Lovro Pogačnik.

Novi načrti.

Proti nam ni stala med svetovno vojsko le surova sila, ampak tudi organiziran moralni pritisk. Kdor se je udeleževal boja za svobodo svojega naroda, ki se ga nismo mogli izogniti, ker je bil nujna zahteva časa in hkrati etična dolžnost, je bil v nevarnosti, da pride v nasprotje z državno močjo in, kar je huje, v nasprotje z lastno vestjo. Nemški krščanski socialci, ki so si lastili patent na pravo pojmovanje dolžnosti do države, niso nehali vznemirjati vesti malodušnih, predstavljajoč jim samoodločbo, na katero smo se mi sklicevali, kot delo framsonske lože, kot vražjo zanjko. Da branijo svoje politične interese, so se igrali z našimi najsvetejšimi čustvi. Kakor zmagovito zastavo so dvignili ob kritičnem času takozvano »pismo avstrijskih škofov«, ki je obsodilo samoodločbo, hoteli nas s tem atentatom na vest ustraševati. Ravno ta slučaj kaže, kako gnile so bile razmere pri nas; nočemo se z njimi obsejati pečati, pribiti moramo samo dve dejstvi: škofovskih podpisov na tistem pismu ni, in pasus o samoodločbi, kakor je bil objavljen v »Reichsposti«, je falzificiran.

Danes stoji stvari drugače. Krščanski socialci priznavajo, da je samoodločba legitimirana in jih nič ne skrbi, kako bi mogli lažljivo, obsodbe vredno načelo, kakršno jim je bila samoodločba prej, postati legitimno. V sili so ga takoj priznali, a so takoj šli na delo in hočejo sedaj na tem načelu zidati novo Veliko Avstrijo. Kako si jo predstavljajo, je razvidno iz dopisa Pijeve korespondence, ki stoji vladnim in visokim krogom zelo blizu in ki izvaja:

»Sedaj, ko sta osrednji velesili pritrdili Wilsonovemu mirovnemu programu, je samoodločbena pravica narodov tako zunanje kakor tudi notranjepolitično naravno legitimirana. V trenutku, ko se je socialna demokracija in demokracija sploh s propagando za splošno volilno pravico v mestih, deželah in občinah polastila odločujočega gospodstva nad veliko maso prebivalstva vsakega naroda v habsburški monarhiji, v trenutku, ko so se celo katoliško misleče slovanske stranke postavile na demokratsko stališče in celo ko je avstrijska ogrska monarhija sprejela samoodločbeno pravico narodov kot temelj za bodoči mir, v tem trenutku je monarhija prisiljena, da ustanovitvi narodnih držav ne dela več nobenih ovir. Te narodne države pa niso več združljive z dualizmom, marveč samo še s tem, kar se je še pred kratkim imenovalo Velika Avstrija. Saj na imenu ni nič ležečega. Namesto Velika Avstrija moramo ravno tako reči Donavska monarhija ali Habsburška monarhija, Velika Avstrija je veljala doslej tako za Madjare kakor za Čeha kot neke vrste politična stranka. Pod tem imenom so vedno umevali Avstrijo pred 1. 1859. z njeno centralistično vlado v zmislu Bachovega ministrstva. Taka Velika Avstrija je seveda docela nemogoča. Kar bi bilo pa mogoče, je ustvaritev velikoavstrijske donavske monarhije, v okviru katere bi mogla imeti konsolidirana nemško-avstrijska država kot enakopravna narodna država še vedno vodilno vlogo, seveda ne več kot nad drugimi narodnimi državami vladajoča, pač pa kot primus inter pares, kot politično in gospodarsko najvažnejša med enakimi narodnimi državami, pri čemer seveda češka oziroma češko-slovaška država v kulturnem in gospodarskem pomenu ne bi kar nič zaostajala za Ogrsko.»

S čim nam prihajajo sedaj! Po predložitih skušnjah, ki jih je Nemcem prineslo peto leto vojske, po žalostni perspektivi,

ki se jim odpira v bodočnost, se še vedno ne morejo strezniti, še vedno sanjajo sanje o nekdanji hegemoniji. Stisnjeni v kot, govoré še vedno, da jim gre »vodilna vloga«; v času, ko se svet preraja v demokratizem, fantazirajo o »prvenstvu«. Novo Veliko Avstrijo si zamišljajo kot zvezno državo, katero bi oni politično vodili, v kateri bi prvakovali. Z druge strani nam prihaja vest, da bo nova država gospodarsko enotno ozemlje, to je trg za nemško industrijo, žitni rezervar za nemške

dežele, predmet nadaljnjega nemškega gospodarskega izkoriščanja.

Če se sedaj ne da z Nemci govoriti, se ne bo dalo nikdar več. To imejmo na umu. Kar bi jim mogli povedati, so prazne besede. Da bi se naša notranja vprašanja uredila na Dunaju, za to tudi danes ni predpogojev. Kompleks narodnostnih problemov monarhije spada pred mirovni kongres in se bo tam rešil. Vse drugo je potrat časa.

Nemčija se bo udala.

Mir naj sklenejo narodi!

Dunaj, 10. oktobra. Kar se tiče miru, se na Dunaju obče smatra, da bo Nemčija Wilsonov zahtevam popolnoma ugodila, le s to spremembo, da hoče prositi za nekaj dni časa, da izprazni Francijo in Belgijo.

Dejstvo, da Wilson še ni odgovoril na avstrijsko-ogrsko noto, se komentira na najrazličnejše načine. Nastala je velika konsternacija. Izraža se mnenje, da hoče Wilson najprej razbistriti položaj z Nemčijo, ker na ta način izgubi monarhija zadnjo odporno možnost.

Govori se, da se hoče Wilson postaviti na stališče, da je avstrijska-ogrška vlada kompetentna skleniti samo kapitulacijsko pogodbo, na to pa da pridejo do besede zastopniki posameznih narodov.

Berlin, 10. oktobra. (K. u.) Posveti merodajnih vladnih oblasti o odgovoru na Wilsonovo noto, ki so se pričeli v Ludendorffovi navzočnosti sinoči, se danes nadaljujejo. Zdi se, pravi Vossische Zeitung, da bodo pri posvetih sklenili, da dajo Wilsonu odgovor, ki bo omogočil za mir ugodno nadaljevanje pogajanj. Zdi se, da je zavzel svet državnih tajnikov stališče, da bo obsegala pogodba o premirju posamezne zasedbe ali izpremenitve. »Lokalanzeiger« poroča: Vlada želi, da se kolikor mogoče pospešijo koraki, ki jih nameravajo napraviti ali povzročiti. To, kar se mora zdaj povedati, nameravajo kolikor mogoče ostro formulirati, da se odgovor in protidogovor brez vseh ovinkov privede do smotra, katerega zasledujejo.

Berlin, 10. oktobra. Odgovor nemške vlade na Wilsonov odgovor bo v bistvu pritrdilen. Na tehtno Wilsonovo vprašanje, ki zahteva jasne izjave nemške vlade, če ne smatra le 14. točk za temelj pogajanjem, marveč če jih sprejemajo, bodo odgovorili z da. Tudi vprašanju o izpraznitvi zasedenih ozemelj bodo najbrž pritrdili. V zunanjem uradu so se včeraj posvetovali o Wilsonovi noti. V kanclerjevi palači je zboroval ves kabinet; posvetu so pritegnili tudi druga mesta, ki so poklicana k odločitvi.

Berlin, 10. Vojni odbor se je pod predsedstvom državnega kanclerja princa Maks Badenskega danes celo noč do ranih jutranjih ur posvetoval. Dopoldne se je posvet nadaljeval. Izjavlja se, da se bodo še dva dni posvetovali, vsled česar najbrže državnega zbora ne skličejo prej, kakor bodoči teden. »Wiener Abend« pa poroča, da bodo že danes razglasili odgovor Wilsonu in da se bo smelo potem tudi v časopisju razpravljati o vprašanju izpraznitve. Nemški odgovor bo baže precej obširen in bo obsegal v glavnem vprašanje razna protivprašanja, ker je odločilna važnost, da poizvejo, kako si predstavlja Wilson praktično izpeljavo svojih točk.

Berlin, 10. Državni kancler dela na to, da odgovore večinske stranke državnega zbora Wilsonu z državnim ljudskim sklepom, ki naj izrazi, da prične s pogajanjmi nemško ljudstvo in da jamči za izpeljavo sklepa.

Berlin, 10. oktobra. Neki voditelj nemških večinskih strank izjavlja, da bo odgovor nemške vlade bistveno pritrdil Wilsonu. Pritrdili bodo Wilsonovemu vprašanju o sprejemu 14 točk, kakor tudi izpraznitvi zasedenega ozemlja. Le če bi Wilson zahteval izpraznitev Alzacije-Lorene, kar ni storil, bi se bila nemška vlada do skrajnosti upirala.

Posveti v Berlinu.

Berlin, 10. Da se bo državni zbor v soboto sešel, tiči vzrok v tem, da hoče kancler svoje izjave spopolniti v važnih točkah, posebno ker namerava podati sprejemljivo izjavo o vprašanju izpraznitve Francoske in Belgije.

Berlin, 10. »Berliner Tageblatt« poroča: Včeraj popoldne se je sestel ožji vojni kabinet na razgovor. Seje so se udeležili državni kancler, državni tajniki in tudi zastopniki vrhovnega vojnega vodstva. Razgovarjali so se o odgovoru predsednika Wilsona na nemško noto.

Berlin, 10. Konservativna frakcija državnega zbora je pri predsedniku predlagala, naj takoj skliče sejo, da se razgovore o Wilsonovem odgovoru na mirovno ponudbo.

Nemški državni zbor bo zboroval šele bodoči teden.

Berlin, 10. oktobra. (K. u.) Parlamentarni krogi izjavljajo, da ta teden ne računajo s sklicanjem državnega zbora. Državni zbor se bo zbral najbrže šele prihodnji teden.

Nemčija se mora kaznovati.

London, 9. oktobra. (K. u.) Avstralski ministrski predsednik Hughes je govoril v Londonu govori: Zločin in neumnost bi bila, če bi dali Nemčiji na škodo Francije, Belgije ali katerega drugega zaveznika koncesije. Nemčija ima pravico do pravičnosti, a do nič drugega. Čas je zrel za pravilno organizirano zvezo narodov, a zveza bi bila le navidezna, če se njena ustanovitve ne označi s tem, da se Nemčiji, ki se je predrznila pričeti vojsko s celim svetom, naloži tako občutna kazen, da se ne bo ne nemški in ne kak drug narod drznil več storiti takega grdega hudodelstva.

Predpogoj premirja.

Rotterdam, 10. oktobra. Profesor Welkinson je objavil v londonskih časopisih pismo, s katerim zahteva: Prvi pogoj, da se ustavijo sovražnosti, je: zasedba trdnjave Metz, Straßburga, Trsta, Tridenta in Pulja.

Gonja proti nemškemu cesarju.

Rotterdam, 9. (Reuter.) »New-York-Herald« piše: Premirja ne bo in pogajanj tudi ne, predno ne bo Nemčija uvedla svoje prošnje s popolno predajo. »New-York-Tribune« pravi: »Stavili smo en sam pogoj: Silo bomo rabili do skrajnosti in brez omejitve proti sovražniku, ki nam zdaj ponuja svojo krvavo roko.« »New-York-Times« zahteva: »Če si želi Nemčija miru, mora odpraviti svojega neodgovornega bahača, cesarja, in govoriti z vlado lastnega ljudstva do vlad zaveznikov.«

Wekerle o miru.

Po avdienci pri cesarju je izjavil ogrski ministrski predsednik dr. Wekerle, da so nade na mir ugodne.

Angleški glasovi.

London, 10. oktobra. (K. u.) Lord Landsdowne je izjavil, da nota princa Badenskega Wilsonu izraža odkritosrečno željo po miru. Pogoj, ki jih Wilson stavi v svojem odgovoru, so po njegovem mnenju sprejemljivi. Glede želje nemškega državnega kanclerja, da se sklene premirje, je Landsdowne dejal, da se po njegovem mnenju vojska, ki na vseh frontah tako uspešno napreduje, ne sme prekiniti brez jamstev, ki jih Wilson zahteva, ker bi s tem sovražniku dovolili oddih in mu dali priliko, da nanovo zbere svoje moči.

Berlin, 10. oktobra. »Daily Telegraph« poroča: Posvetovanja strank spodnje zbornice so bila posvečena nemški mirovni noti. Liberalci izjavljajo, da se mir ne sme zavlačevati, če bo časten za Angleško in če bo vseboval misli za gotovo izvedbo zveze narodov.

London, 10. (K. u.) Večerni listi izjavljajo, da soglašajo z odgovorom predsednika Wilsona in poudarjajo, da je to preskušnja za odkritost Nemčije. »Westminster Gazette« pravi: Brez obotavljanja lahko izjavimo, da Wilsonov odgovor od govarja nadam in pričakovanjem zaveznikov v Evropi. Predsednik je govoril kratko in stvarno. Vsebuje vsa važna sporna vprašanja, ki bodo prinesla odločitev, če bo mir, ali če se bo nadaljevala vojska. — »Pall Mall Gazette« izjavi: Wilson je poslal princu Maksu odgovor, ki bo pokazal, če je nemška prošnja častno mišljena. — »Evening Standard« piše: Značilno iz stvarno opozarja demokratski voditelj Amerike na gola dejstva in ga poziva, naj se izjavi na tri točke, ki tvorijo temelj.

Izjava Churchilla.

London, 10. oktobra. Munijski minister Churchill je imel včeraj v Glasgou govor, v katerem je med drugim sporočil, da so granate, ki so bile naročene za prihodnje leto, v prvi vrsti določene za premikovalno vojsko, in ne, kakor se je doslej godilo, za stoječo vojsko. Sedaj iz deluje na Angleškem tri milijone delavcev municije. Sicer so stavke zelo učinkovale na izdelavo municije, vendar so delavci pozneje napravili mnogo nadur tako da se je izguba nadomestila. Churchill je končal svoje poročilo z besedami: Sedaj smo pri zmagi in ne želimo, da b nam zmagi zadnji trenutek zopet ušla.

O Božiču bo premirje.

Rotterdam, 11. oktobra. Angleški zunanji minister Balfour se je izrazil na nekem shodu, da za Božič še ni pričakovati miru, da pa bo takrat vendar že mirovala orožje. Neki londonski poročevalec poroča, da se bo vršil svetovni mirovni kongres ob novem letu v Bruslju, vsled česar je za isti čas sklican v Bruslju tudi mednarodni socialistični kongres.

Clemenceau zadovoljen.

Ženeva, 10. oktobra. (K. u.) »Agence Havas« poroča: Ministrski predsednik Clemenceau je prišel ob 5. popoldne vedrega obraza v kuloarje. Na vprašanja, ki so jih z vseh strani stavili nanj, je odgovorjal: Vse gre dobro. Američani izrabljajo svoje komolce silno krepko, včasih celo predrzno, toda vedno s sijajnim uspehom. Operacije vsak dan sijajno napredujejo. To je edini odgovor, ki se spodobi, da ga damc Nemcem. »Agence Havas« poroča dalje: V zbornici zelo ugodno sodojo o Wilsonovem odgovoru. Vsi poslanci, ne glede na stranke, pripoznavajo, da odgovor na občudovanja vreden način odgovarja čustvom francoskega naroda, ki, kakor Wilson, ne žele podaljšanja vojske, pač pa zahtevajo jamstev za sedanjost in zastav za bodočnost. Če zatisnejo vodilni možje v Nemčiji svoja ušesa, morajo sami nositi odgovornost za nadaljevanje sovražnosti in za neizogibljive posledice.

Neutrlni pas.

Dunaj, 10. Od poučene strani se poroča, da bi bila Nemčija pripravljena, da izpolni Wilsonovo zahtevo, da pod gotovimi pogoji izprazni zasedena ozemlja. Pojavil se je načrt, da bi se napravil neutralen pas med vojujočimi se državami, in sicer na način, da bi ententne armade ustavile svoje napade in ostale na svojih desedanjih frontah, med tem ko bi nemška armada izpraznila zasedena ozemlja Belgije in pa Francoske in se umaknila na nemška tla. Na ta način nastali pas naj bi zasedle čete kake nevttralne države — morebiti Nizozemske.

Trd mir.

Dunaj, 10. oktobra. »Neue Fr. Presse« izjavi: Poluradne in druge izjave iz Pariza in Londona dokazujejo, da se ravnanje natančno tako, kakor namigne Wilson, Reuter je izjavil, da Wilsonu popoln-

noma pritrjujejo in Clemenceau se je v svojem glasilu precej prilagodil Wilsonu. Politika miru na ukaz precejšnje izročitve Alzacije-Lorene je odstranjena. Mir bo kljub temu trd in bo zelo spremenil obličje Evrope.

Mnenje nevtralnih krogov.

Kolin, 10. oktobra. »Kölnische Ztg.« je dobila brzojavke, ki pravijo, da so v nevtralnih krogih trajno skeptični. Od Clemenceau-a ne pričakujejo popustljivosti. Amerika je šovinistična in upanje slovi edinoje na Angleški, ki se boji premočnega vpliva Amerike in bi se zato rada pogodila.

Zahteve Srbije.

Carib, 10. oktobra. Srbska skupščina je, kakor poroča »Corriere della Sera«, sprejela predlog, da vzdržuje narodnostne zahteve na ogrska in avstrijska ozemlja, kakor tudi na albansko obrežje. Finančni minister je naznanil, da bo ententa po zopetni osvojitvi Srbije dala štiri milijarde za obnovitev države.

Turčija z entento?

Dunaj, 11. oktobra. »Neue Fr. Presse« piše, da je novi turški kabinet ententi prijazen. Ni pa še odločeno, ali bo ta kabinet takoj prišel s pogajanj z entento, ali pa bo stopil šele prej v indirektno stike z ententnimi vladami.

Nemčija odgovorila?

Berlin, 10. Člani večinskih strank so dijoo ugodno o sporazumu z Ameriko. Odgovor Wilsonu so baje odposlali že danes.

Dalmacija se pridruži Hrvatski?

Narodno veče se konsolidira.

Zagreb, 11. oktobra.

Glasilu hrvatsko-srbske koalicije »Hrvatska Rijeka« piše, da je koalicija menjala taktiko, ker hoče koristiti narodu. Da se bori v resnici za ljudske koristi, je dokazala s tem, ker je priborila Hrvatski demokratsko volilno reformo.

Temelji monarhije se sedaj majejo. Mažari pa hočejo še vedno poslati na Hrvatsko bana po svojem ukusu, hočejo Hrvatsko vkovati v nove verige.

V kratkem izide kraljev manifest, v katerem bo proglašena združitev Dalmacije s Hrvatsko.

Sedanji usodni čas nam nalaga, da zberemo vse narodne drobce v eno celoto, da nas ne najde nepripravljene.

Posvetovanja s koalicijo.

Zagreb, 11. oktobra.

Na posvetovanju narodnih strank in skupin ter slovenskih odposlancev so izvolili dr. Budisavljevića, dr. Drinkovića, Korošca, dr. Korošca, dr. Laginjo, dr. Petričiča in dr. Sunarića za pogajanja s koalicijo glede vstopa v »Narodno veče«. Hrvatsko-srbska koalicija pa je v ta namen izvolila poslance Pribičevića, dr. Popovića, Wilderja, dr. Lukinića in dr. Ribarja. Včeraj dopoldne ob 11. uri so se sestali imenovani delegati na posvet v mali dvorani hrvatskega sabora. Posvetovanja so trajala od 11. do 2. ure popoldne in so se ob 6. uri zvečer zopet nadaljevala. Ker je bil dr. Korošec zadržan, se je namesto njega udeležil posvetovanja dr. Janko Šmirak.

Danes popoldne ob 4. uri ima sejo plenurno hrvatsko-srbske koalicije, na kateri bodo poročali delegati o posvetovanjih.

Veselje v Zagrebu.

Zagreb, 11. oktobra.

Vsi listi z največjim veseljem pozdravljajo vstop koalicije v »Narodno veče«.

Pravijo, da je »Narodno veče« naš jugoslovanski sabor, naša najvišja instanca, ki ima mandat, govoriti v imenu Jugoslovancev. Sedaj ne bo mogel nihče več reči, da je za jugoslovansko idejo samo nekoliko kričavev, za njo je danes reprezentanca celokupnega naroda.

Hrvatski socialisti vstopijo v »Narodno veče«.

Zagreb, 11. oktobra.

Na konferenci jugoslovanske socialistične stranke so se izjavili hrvatski socialisti, da se hočejo boriti z drugimi strankami za samostojno jugoslovansko državo. Zato vstopijo v »Narodno veče«. Bosenski socialisti se niso pridružili temu sklepu.

Nadalje so sklenili ustanoviti stalni socialistični svet jugoslovanske socialistične demokratske stranke, ki naj obstoji iz treh članov.

Dr. Krišković izključen iz koalicije.

Zagreb, 11. oktobra.

Včeraj je imel sejo klub hrvatsko-srbske koalicije, na kateri so izključili bivšega podbana dr. Kriškovića iz koalicije. Dr. Krišković je svoječasno izročil demisijo kot podban banu Mihaloviću in to sporočil tudi koaliciji, ki ga je svoječasno kooptirala za člana. Preko koalicije, hrvatske vlade in protustavno je pa izročil svojo demisijo tudi ogrskemu ministru, predsedniku dr. Wekerleju, svojim prijateljem pa se je hvalil, da se vrne iz Budimpešte kot ban. Po demisiji je prišel zahrbtno delovati proti koaliciji in izigravati posamezne člane. Ostro je obsojal jugoslovanske govore poslancev Pribičevića in Popovića, ki sta jih govorila v saboru. Ko je izročil demisijo, ni odšel na dopust kakor je to običajno, ampak je izvrševal svoje funkcije še naprej. Zato je koalicija z dr. Kriškovićem obračunala.

Proces razkrajanja.

Avstrijski parlament je danes le še na papirju. Še danes, v petek, se vrši plenarna seja, nato se parlament odgodi do dne 22. oktobra. Takrat bo še manj potreben kot je danes; dogodki bodo staro avstrijsko monarhijo že preživeli. V torek je sklicana avstrijska delegacija k plenarnemu zasedanju. Tudi to sklicanje je danes le čin zadrege in popolnoma nepotrebno. Kdo se bo pa še oziral danes na sklepe avstrijsko-ogrške delegacije, ki je otrok nesrečnega in krivičnega sistema. Sicer pa se naši skupni vladi ni zdelo preje potrebno, sklicati delegacije k zasedanju. Čemu sedaj ta nujna potreba, ko je že davno ura polnoč bila in je že prepozno.

Debata gre svojo pot naprej. Toda kdo se danes briga za zbornico in izjave različnih ministrov? Vsa pozornost je za kulisami, kjer se pripravljata sestava novih vlad to- in onostran Litve, ki bosta zadnji vladi monarhije v sedanji obliki. Še včeraj je stal v ospredju kot likvidator Avstrije dr. Lammasch, kateremu naj bi bila pridružena Julij Meinl in dr. Redlich. Danes pa pravijo, da bo načeloval zadnji avstrijski vladi grof Silva-Tarouca, ker je Lammasch baje izboren za izrednega pooblaščenca pri mirovnih pogajanjih. Lammasch je sicer pošten Nemec, toda, kakor hitro smo sprejeli Wilsonove mirovne pogoje o samoodločbi narodov, ne bo mogel Lammasch zastopati slovanskih narodov. Slovanski narodi bodo na mirovnem kongresu govorili po svojih lastnih zastopnikih svojo besedo. Hussarek se ob slovesu posvetuje z voditelji parlamentarnih strank. Danes ali jutri sprejme cesar 21 volilnih parlamentarcev v avdijenci. Posebni vlak že stoji na dunajskem južnem kolodvoru, da popelje parlamentarce v Reichenau. Jugoslovane zastopa voditelj troimenega naroda dr. Anton Korošec. Tudi socialisti demokratsko poidejo k cesarju. Pač na vzbujajo splošno pozornost, dani cesar povabil k sebi načelnika Češkega svaza Sta-

neka. Menda je vzrok tega zadnji govor voditelja češke parlamentarne delegacije.

Károlyi — novi mož Ogrske je na Dunaju. Bil je sprejet ponovno v avdijenci pri cesarju. Károlyi zahteva personalno unijo Ogrske in demokratsko volilno reformo. Wekerleju so dnevi štefi, kakor so dnevi šteti staremu mažarskemu oligarhičnemu sistemu grofa Tisze. Tudi drugi mažarski parlamentarci so na Dunaju.

Poljaki sklicujejo konstituanto velike združene Poljske. Na to konstituanto pridejo tudi zastopniki pruske Poljske in zastopniki avstrijskih Poljakov. Na Češkem se vršijo predpriprave za veliko narodno ustavodajno zborovanje. Za dne 19. t. m. so napovedani zopet »Narodni Listi«.

V parlamentu sta govorila v imenu Jugoslovancev dr. Dulibić in dr. Benković.

Seja 10. oktobra 1918.

Predsednik dr. Groß je otvoril sejo ob 11. uri 10 minut.

Govor posl. Dulibića.

Kot prvi je govoril posl. Dulibić. Baval se je s prehranjevalnimi razmerami v jugoslovanskih deželah, zlasti v Dalmaciji, kjer je državna prehranjevalna politika docela odpovedala ter je Dalmacija na milost in nemilost izročena navijalcem cen in oderuhom. V zadnjem času je Hrvatska obljubila nekaj živil za Dalmacijo, za kar izreka poslanec bratski Hrvatski toplo zahvalo.

Nato je govornik prešel na izvajanja barona Hussareka glede jugoslovanskega vprašanja. Spominjal je, katero škodo je trpela monarhija vsled vprašanj, ki so bila v zvezi z jugoslovanskim vprašanjem, ker ni bilo nikdar v Avstriji spretnih in izvedenih državnikov. Tako spominja na škodo, ki jo je trpela Avstrija vsled okupacije Bosna, okupacije Sandžaka, vsled aneksijske krize in zlasti vsled sedanje vojne.

Razmere na jugu se še vedno slabšajo. Zato se ni prav nič čuditi, da Jugoslovani besedam in obljubam avstrijske vlade ne verjamejo več in da smatrajo vse za hinavstvo, kar vlada obeta. Kakor je videti iz izjavljanih barona Hussareka, vlada kljub deklaracijam in adresam še vedno ne vé, kaj Jugoslovani pravzaprav zahtevajo in ne pozna njih stremiljenj.

Ali je morda šel grof Tisza kot homo regius na jug monarhije, da izve za mnene Jugoslovancev? Interpelacija glede Tiszovega potovanja do sedaj s strani vlade še ni bila vredna odgovora. Grof Tisza je dobil od vseh oseb, s katerimi je prišel v dotiko, pravi odgovor. Izbruhnila je njegova brutalnost ter je pokazal svojo pravo naravo ter je gospodom, ki so mu izročili memorandum, zagrozil z uničenjem. Tisza samega bo zadelo uničenje, toda ne od Jugoslovancev, marveč od lastnega naroda, od Mažarov, ki so ravno tako brezpravni, kakor Jugoslovani. Informacije o Jugoslovanih naj bi dal generaloberst baron Sarkotić? Sarkotić stoji na stališču, da na jugu ne živi en sam narod, marveč da živi tam več narodov. Sarkotić nima nobenega čuta za stremiljenje Jugoslovancev. Toda zapomni naj si, da Hrvati ne bodo nikdar pripustili, da bi jih odločili od Slovencev. Slovenci tvorijo najidealnejši in najbolj dragoceni del jugoslovanskega naroda in brez združenja Slovencev, Hrvatov in Srbov ne bo prišlo nikdar do zadovoljnosti.

Ljudstvo ni izgubilo zaupanja tudi v one zastopnike, ki jih je državna oblast zasledovala, ter je prepričano, da so tudi oni delovali iz najbolj idealnih nagibov. Tudi onih jugoslovanskih zastopnikov, ki so odšli ob pričetku vojne v inozemstvo, ljudstvo ni nikdar desavuiralo.

Vlada skuša s silo zatreti vsak izraz ljudske volje. Enotni ljudski cilj Jugoslovancev pa je, da hočejo biti gospodarji v svoji lastni hiši. Jugoslovani hočejo lastno, neodvisno, suvereno narodno državo ter ji sami določevati usodo.

Govornik se pritožuje nadalje nad cenzurnimi razmerami, nad omejitvijo zborovalne svobode, nad zasledovanjem učiteljev in mladine, nad jemanjem državljanov za talce ter nad ravnanjem z jugoslovanskimi vojniki, ki so izpostavljeni najhujšemu psovstvu. Orožništvo je dobilo v rezervatnih ukazih naročilo, da onemogoči jugoslovanske manifestacije.

Nasproti včerajšnjemu odgovoru domobranskega ministra Czappa na interpelacijo posl. dr. Korošca navaja govornik podrobno dogodek v Kotoru. Stvar je bila mnogo bolj nedolžna, kakor jo je vlada slikala. Vojna zastava je bila ves čas razobešena, pela se je cesarska pesem, mornarji sto stali v poziciji »pozor!«, službe se je nemoteno opravljala, častnike je moštvo respektiralo. Ko je bila demonstracija končana, so se nemški in mažarski mornarji pravočasno umaknili ter so pozneje nastopili še celo kot priče proti Jugoslovancem. Govornik biča nato nastop prekega sodišča, ki je štiri mornarje obsodilo na smrt. Odposlanje brzojavke s prošnjo za pomiloščenje se ni dovolilo. Govornik pričakuje, da se bo ta proces končal ravno tako, kakor proces v Maroški Sihoti.

Bolj, kakor kdorkoli, žele Jugoslovani mir. Grofu Burianu pa odreka vsako pravico in vsako sposobnost govoriti in se pogajati v imenu Jugoslovancev ter sklepati v njih imenu mir. Grof Burian ima predsodke o Jugoslovanih in je edini državnik, ki zanika obstoj enotnega jugoslovanskega naroda in enotnega jugoslovanskega vprašanja. Jugoslovani pa hočejo biti svobodni, prosti vsake tuje nadvlade, hočejo imeti svoj lastni narodni parlament, svojo lastno narodno vlado in svojo neodvisno suvereno narodno državo.

Ura osvoboditve Jugoslovancev je bila! (Pritrjevanje in ploskanje pri Slovanih.)

Domobranski minister pl. Czapp odgovarja na neko opazko posl. Zahradnika glede svoječasnih dogodkov ob Piavi, da je že takrat zavrnil Zahradnikovo proslavljenje nezvestobe in izrazil prepričanje, da češki narod v celoti ne soglaša z mnenjem posl. Zahradnika, čemur je najboljši dokaz to, da so se češki polki ob Piavi junaško bili. — Nato je minister odločno zavrnil žaljive opazke posl. Regerja proti posameznim vojaškim četam in proti gen. majorju Naumannu.

Justični minister vitez pl. Schauer je odgovoril na interpelacijo poslancev Klofača, Staneka, Habermanna in tovarišev glede ustanovitve trutnovskega okrožnega sodišča. Izjavil je, da je ta vladna odredba postavno in stvarno vtemeljena in da vlada nima razloga, da bi jo umaknila. (Nemci živahno pritrjujejo, posl. Mastalka ugovarja.)

Notranji minister pl. Gayer je v odgovoru na interpelacijo poslancev Klofača, Staneka, Fiedlerja in tov. glede protustavnih razmer v češki deželni samoupravi izjavil, da je takojimeno razdelitev deželne upravne komisije potrebno

in dosledno nadaljevanje poizkusa, da se težave, ki nastajajo v samoupravi Češke vsled narodnih razmer, odpravijo, kolikor je to v danem položaju mogoče. Govornik opozarja, da se je narodna ločitev na Češkem v dveh važnih področjih deželne uprave: šolskem in kmetijskem, ki se je izvedla temeljem nagodbenih punktacij iz leta 1890., takom malone tridesetih let dobro obnesla. Tudi narodna obmejitev po okrožjih se drži bistveno razdelitve narodnih volilnih okrajev, kakor so se določili temeljem najtežavnijših kompromisnih pogajanj za državnozbornski volilni red. (Posl. Tusar: Ekscelencija se postavlja na stran nemških strank!) Ne, to so kompromisna pogajanja. Končno izjavi minister, da vlada ne more obljubiti, da bi preklcala reformo, ki je po njenem mnenju stvarno opravičena ter je v določbah pamenta z dne 26. junija 1913 formalno utemeljena. (Nemci ploskajo, češi ugovarjajo.)

Posl. Winter pravi, da § 14., gosposka zbornica in nemško meščanstvo ovirajo preosnovno avstrijske države v demokratskem smislu. Če je vlada že priznala, da se narodi konstituira v državo, naj stori še zadnji korak in narodom izroči vlado. Napravimo že enkrat mir, kajti na enakih popriščih se moremo še sniti in delati skupaj.

Posl. Kraus govori o žalostnih prehranjevalnih razmerah na nemškem Češkem.

Govor dr. Benkovića.

Dunaj, 10. V današnji seji poslanske zbornice je v imenu Jugoslovanskega kluba govoril tudi posl. dr. Benković:

Naš narod se je odločil.

Čeprav obračamo svoj pogled na svetovne dogodke, vendar ne moremo pozabiti zločinov storjenih na Jugoslovanih. Od te države ne pričakujemo nobenega zadoščenja več. Naš narod se je odločil: Proč od črno-rumenega zavoženega gospodarstva. Hočemo se pa šele odločiti, s katerimi narodi bomo pogodbenim putem urebili sosedske razmere. Nekdaj je bil čas, da bi nam lahko dali kos papirja, na katerega bi narodi bili pisali svojo avtonomijo. Za to je bil posebno ugoden čas, ko smo v graški deželni hiši mešetarili za malenkosti in ko so naše zahteve v šolskem svetu nemški politiki s pomočjo graške sodrge zasinehovali.

Koroška bo oživila.

Koroška je ogromno pokopalšče našega naroda. Toda vse te velike mase so le na videz mrtve. Svoboda nam jih bo zopet vrnila. Nočemo nobenih aneksij, toda manjšine ne bomo pustili umetno množiti. Točka 3. Wilsonovih pogojev se mora izvesti brez pridržka. Manjšino je treba štiti po načelu reciprocitete.

Sramote ne bomo pozabili.

Ako hočemo govoriti z Nemci, je treba rešiti vprašanje pooblastitve. Na naši strani je ves naš troedini narod — kdo pa je legitimiran na strani Nemcev? Volk-rati? Državni poslanci? Z renegati ne bomo govorili. Z ostudno zalego renegatov naj obračunaj nemški narod sam! Sramote majskega sprejema ne bomo nikdar pozabili!

Na mirovni kongres!

Nemci še niso sposobni za pogajanja, kajti psihološko še niso za nje zreli. Sanjarijo še vedno, zlasti tam doli pri nas, vojni uspehi so bili vedno termometer za Nemce. Bili so časi, ko bi bili mogli mi iz delitve na Češkem kovati kapital. A s cesarskimi naredbami in ministrskimi ukrepi se, žal, ne da več pomagati. Naše vprašanje se bo rešilo na mirovni konferenci. Avstrija in Ogrska sta se vedno prepirali med seboj o naši bodočnosti. S preganjanjem sta se obe skazali kot nobena druga vlada na svetu, v tem oziru sta bili edini. Uspeh Wilsonov je uspeh demokracije in s tem uspehom smo združili tudi mi usodo našega troedinega naroda. (Živahno odobravanje.)

Posl. Ganser, dunajski liberalac, pravi, da imajo nemški poslanci nalogo, da izdelajo provizorično ustavo in nato uvedejo o njej pogajanja z drugimi narodi.

Posl. Nemec, češki soc. dem., dokazuje, da je aneksija Bosne in Hercegovine pred desetimi leti povzročila današnjo svetovno vojno.

Posl. Wohlmeyer je govoril o odredbah proti skrivni kupčiji in vojnemu oduštvu.

Ob 1/4 na 6. uro so sejo zaključili. Prihodnja seja jutri, v petek, ob 11. uri dopoldne.

Parlamentarci pri cesarju.

Stanek ni povabljen.

Dunaj, 10. Danes je klical ministrski predsednik Hussarek ves dan voditelje strank k sebi. Proti večeru se je razgovarjal tudi s predsednikom Jugoslovanskega kluba dr. Korošcem. Popoldne je vlada opozorila klubova vodstva, naj načelniki klubov ne odpotujejo z Dunaja, češ, da na-

merava cesar v petek ali soboto poklicati načelnike klubov k sebi na razgovor. K cesarju je poklicanih 21 parlamentarcev, med njimi tudi Čehi: Tusar, dr. Fiedler, Hruban. Načelnik Češkega sveta Staněk do 7. ure zvečer še ni prejel vabila. Predsedstvo Češkega sveta se bo jutri posvetovalo o situaciji, v katero bi prišli trije Čehi, ako klubov načelnik ne prejme vabila.

Zasedanja odgođeno.

Dunaj, 10. Vsled sklepa seje klubovih načelnikov se je poslanska zbornica odgođila do 22. oktobra. Jutri, v petek, se seja še vrši. Vlada ni nič pritiskala na to, da bi se poslanska zbornica zbrala že prej in dovolila nove davke.

Dr. Korošec pri Husareku.

Dunaj, 10. Zvečer se še razglasa, da je imel načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec z ministrskimi predstavniki Husarekom eno uro dolgo konferenco. Kakor vse kaže, ministrska kriza še ni tako pereča, kakor so razglajali nemški listi.

Konferenca načelnikov
se je vršila 10. t. m. popoldne. Predsednik dr. Gross je opozoril, da se morajo zbornične seje vsled zasedanja delegacije prekiniti. — Poslanec Staněk je zahteval pojasnila, zakaj se soglasni sklep zbornice glede nakupnih doklad učiteljem ni izvršil. Ministrski predsednik je odvrnil, da za te zneske ni pokrivanja in da se morajo vladi preje dovoliti novi davki, predno si naloži nove izdatke. — Poslanec Tusar je izjavil, da se Čehi takim prisilnim sredstvom vlade ne dovoljuje novih davkov ne bodo udali, dokler se položaj v notranji politiki ne pojasni. — Poslanec Diamand se je tem izvajanjem pridružil. — Ministrski predsednik je nato znova naglasil, da vlada svojega stališča ne more opustiti. — Predsednik dr. Gross je povzel, da bo po petkovski seji prva prihodnja seja zbornice šele v torek, dne 22. t. m.

Lammaschevo ministrstvo.
Dunaj, 10. Danes je bilo videti, da ni nobenega zanimanja za dogovode v plenumu poslanske zbornice, tem več pa se je govorilo v kolarjih.

Ze dopoldne je cirkulirala vest o novem ministrstvu, v katerem naj bi se pod predsedstvom Lammaschevim nahajala gospoda dr. Redlich in Meinl. Res je toliko, da je Centralna zveza avstrijskih industrijalcev začela obširno akcijo za likvidacijo vojne. Zveza misli, da bo s tem rešila interese velike industrije pred pretečim gospodarskim polomom in boljševištvom. Notranji problem države mislijo rešiti s preuredbo monarhije in zvezno državo, katere ozemlje naj bi bilo v gospodarskem oziru popolnoma enotno.

Poljska.

Kucharzewski odklonil sestavo novega kabineta.

Varšava, 10. oktobra. Kucharzewski je pisal regentskemu svetu pismo, v katerem prosi, naj ga takoj odpuste kot ministrskega predsednika in naj ga odvežejo naloge sestave novega kabineta.

Nemci odhajajo iz Sofije.

Berlin, 10. oktobra. Nemški vojniki so danes zapustili Sofijo. Ko odidejo, vkraka v Sofijo francoski oddelek, ki je pripravljen, da zasede mesto. Nemški poslanik je pooblaščen, da s poslaniškim esobjem in z nemškimi konzuli danes zapusti Bolgarijo in izroči varstvo nemških interesov Nizozemski. Z nemškim postaništvom odpuštuje istočasno tudi ostanek nemške kolonije. Nemci bodo vse ukrenili, da se Bolgari vrnejo neovirani iz Nemške domov.

Berlin, 11. oktobra. »Lokalanzeiger« poroča, da so včeraj zadnje nemške čete zapustile Sofijo. Z njimi skupaj so odšli zadnji ostanke nemške kolonije. Danes bodo vkrakale v bolgarsko glavno mesto francoske čete. Zveza med Berlinom in Sofijo je mogoča samo še pod francosko kontrolo.

Bolgarija o Wilsonovi politiki na Balkanu.

Sofija, 8. oktobra. Oficiozni »Preporoc« piše: Bolgarski narod je vedno najodkritosrčnejši in v polnem obsegu pripravljen na pozdravljiva načela, ki jih je razglajal Wilson. Bolgarija v treh rodovih ne pozna drugega atomljenja, kakor da obnovi na demokratičnem temelju svojo narodno enotnost. Vodilne ideje v Bolgariji

Novi kralj Finske.

Helsingfors, 10. (K. u.) Po taini seji, ki je s kratkim odmorom trajala od 1. ure popoldne do 4. ure zvečer, je včeraj deželni zbor v skladu s 33. ustave iz l. 1772. volil kralja. Volili so z akklamacijo tako, da so poslanci vstali. Agrarci in nekateri republikanci so obsedeli intako izrazili, da

Parlamentarci pri cesarju. — Staněk ni Seja delegacij.

Dunaj, 10. Prihodnji teden se ima vršiti seja delegacij, v kateri se pa bodo rešile le formalnosti: dopoldne volitve v odseke. Za slučaj pa, da bi kateri izmed odsekov oddal poprej poročilo, se namerja tudi zborovati.

Justični odsek

je 10. t. m. dokončal razpravo o kazensko-pravni noveli. Govorniki so splošno izrazili mnenje, naj bi se novela z ozirom na nujnost, če treba, uveljavila naredbenim potom. Tudi se je dala pobuda, naj dobe sodišča pravico, da smejo v ozira vrednih službah prepovedati objavo razsodbe posebnih se navedbo imen. Justični minister je obljubil, da bo v kratkem podal potrebne predloge.

Odsek za državne nastavlence

je v seji 10. t. m. sporazumno z zastopniki vlade določil besedilo o vračunanju vojniških službenih let. Vsem državnim uslužbencem, ki so bili tekom vojne vsaj 6 mesecev v aktivni državni službi ali pa so kot taki služili pri vojakih in imajo vsaj dobro kvalifikacijo, se za vsako vojno leto vračuna poldruge leto službe tako glede plačilne stopnje kakor tudi glede časovnega napredovanja. Naredba stopi v veljavo s 1. oktobrom 1918 in se nanaša na drž. učiteljstvo, pravne praktikante in vse ostale civilne državne uslužbence, ne izvenzemski delavcev v državnih obratih in v upravnih raznih fondov.

Interpelacije poslancev Jugoslov. kluba.

Poslanci dr. Vrstovšek in tovariši so interpelirali radi zaplembe lesnih zalog po vojni upravi v okrajih Gorjani grad, Slovenji gradec, Marenberg in Šostanj. — Poslanec Vrstovšek in tovariši so interpelirali prehranjevalnega ministra Paula radi pristanskega postopanja komisije za presojo cen v Mariboru pri oddaji mnenja. Interpelacija navaja slučaj Franciške Gradišnik in Voglar v Črnelušaku. — Poslanci dr. Vrstovšek in tovariši so interpelirali notranjega ministra radi neupravičene uporabe uradnega stanovanja pri okrajnem glavarstvu v Mariboru po namestniškem svetniku dr. Adamu Weisz-Scheibenburgu v ministrstvu za socialno skrb. — Posl. dr. Benkovič in tovariši so interpelirali domobranskega ministra radi političnih preganjanj uslužbencev trboveljske premožkopne družbe, posebej ključavničarja Trotovskega. — Posl. dr. Benkovič in tovariši so interpelirali ministra za socialno skrb radi ureditve prispevkov v provizijsko blagajno trboveljske premožkopne družbe. — Poslanci Spinič in tovariši so interpelirali notranjega in trgovinskega ministra radi vpostavitve telefonske zveze v okraju Volosko-Opatija in v drugih okrajih Istre. — Posl. Spinič in tovariši so interpelirali notranjega ministra, ali hoče boljše skrbeti za učitelje ljudskih šol. — Posl. Spinič in tovariši so interpelirali ministrskega predsednika radi izpolnitve obljub, danih glede preskrbe otrok v okraju Opatija-Volosko in radi izplačevanja obljubljenih podpore iz fonda »Kinder auf Land«.

Kdo verjame?

Berlin, 10. oktobra. (Kor. ur.) »Lokalanzeiger« naglašja z ozirom na vesti, da se nemška okupacija na Poljskem opusti, da prosi poljska vlada sama, naj se še obdrži nemška vojaška okupacija, ker ne more garantirati za notranjo varnost v deželi. — Kdor pozna razpoloženje na Poljskem, bo sprejel to vest z največjo skepsjo.

se sploh ne razločujejo od Wilsonovega programa. Wilsonove izjave o trajnem miru na Balkanu popolnoma soglašajo z nazorom o zgodovinskih temeljih in z etnografsko določitvijo meja, ki jih zasleduje bolgarska politika. Bolgarski narod ne stremi po hegemoniji na Balkanu ali po osvojitvi tujega teritorija, kakor trde sovražniki. Bolgarija bo zadovoljna, če zbere v svoji državi vse člane raztresenega bolgarskega naroda in živi mirno in v dobrih razmerah s svojimi sosedi.

Bolgarska izjava proti spletkam gotovega nemškega časopisja.

Sofija, 8. oktobra. (Bolg. brzojavna agentura.) Gotovi organi javnega mnenja v Nemčiji očitajo bolgarski vladi, da je prikrila javnemu mnenju in časopisju pogodbo, ki se je sklenila 23. septembra v Berlinu, po kateri je pripadla Dobruđa Bolgariji. Očitek je krivičen in neprimeren času. Poročilo o pogodbi je prišlo v Sofijo, ko se je na makedonski fronti že vse končalo in ni moglo duhov nič drugega pomiriti, kakor da se sklone mir. Če bi se bilo poročilo objavilo, bi bilo učinkovalo kot grenka ironija in bi ne okrepilo prestiza zveze.

se ne udeležujejo volitve. S sklepom deželnega zbora so izvolili za kralja Finske princa Friderika Karla Hesenskoga in določili prestolonasledstvo njegovim potomcem. Predsedstvu deželnega zbora so naročili, naj izvede ukrepe, ki so vsled sklenjenega sklepa potrebni. — O nadaljnjem usodi novega kralja bomo še poročali.

Na Ruskem.

Bolševiki mobilizirali inteligenco.

Moskva, 10. Vlada sovjetrov je mobilizirala vso inteligenco do 30. leta in jih poslala na delo v etapo.

Bolševiki groze z Jernejevo nočjo.

Stockholm, 10. »Sarija Rosij« poroča: Bolševiki so sklenili, da če podležejo, vzpore Jernejevo noč, za katero so že vse pripravili. Kleti in podstrešja buržoazije so napolnili z razstrelivom, da poslopja lahko razstrele.

Umikanje na zahodni fronti.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 10. oktobra. Uradno:

Na bojišču med Cambraijem in St. Quentinom smo zavzeli zadaj ležeče postojanke. Cambrai so naši izpraznili. Z uspehom izvajani protinapadi, katere so podpirali oklopni vozovi, so nam zvečer 8. oktobra juževzhodno od Cambraija zopet pridobili Seranvillers in na obeh straneh Esnesa ležeče višine; v prvi vrsti so bavarskim in porenskim polkom, kakor tudi četam nemške lovske divizije bistveno olajšale ločitve od sovražnika. Sovražnik je tekom dne na obeh straneh Rimske ceste sledil v smeri proti Le Cateauju z močnejšimi silami. Naše čete so odbijale kavalerijo, ki je tu nastopala v zvezi z oklopnimi vozovi. Močnemu napadu pehote so se izogibale korakoma boreč proti svojim novim črtam. Sovražnik je stal zvečer vzhodno od črte Bertry-Bussigny-Bahain. V Champagni smo na obeh straneh St. Etienne odbili sovražnikove delne napade.

Američanci so med Argoni in Orneskem pobočjem, na vzhodnem bregu Moze v zvezi s Francozi izpadli iznova z enotnimi napadi, ki so na robu Argonov omagali s težkimi izgubami za sovražnika. Cornay, kamor je vdrl sovražnik, smo zopet vzeli. Glavni sunek napada, katerega so vodili med Airo in Mozo, je bil namenjen proti Sommeranci in Romagni. Oba kraja sta po zelo spremenljivih bojih ostala v naši roki. Badenski polki so vrgli zopet nazaj sovražnika, ki je prodr čez Romagno in vzhodno od nje do Cunela.

Na vzhodnem bregu Moze smo sovražnika odbili pri Sivryju in vzhodno od njega ter vzeli zopet Sivry, katerega smo izgubili začasno. Severozahodno od Beaumonta in vzhodno od njega je sovražnikov

Na ostalih bojiščih.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. oktobra. Uradno:

Italijansko poročilo.

Tu in tam Italijani živahno proizvedujejo.

Balkansko bojišče.

Dunaj, 10. oktobra. Uradno:

Severozahodno in severno od Leskova so se razvili boji: Za našimi frontami smo pobijali srbske in črnogorske tolpe.

Italijansko poročilo iz Albanije.

8. oktobra. Naše čete so 6. oktobra preganjale in vrgle sovražnikove zadnje oddelke. Prišle so do Skumbija v okolici mostu pri Novi in v okolici Murikianija (juževzhodno od Elbasana).

Politične novice.

Ljubljanska cenzura. Načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec je prejel na svojo intervencijo zaradi ljubljanske cenzure od notranjega ministra Gayerja pismo, iz katerega povzemamo: »S cenzirom dopisom od dne 10. in 23. septembra t. l. ste se, velečastiti gospod, pritožili radi postopanja ljubljanske cenzurske oblasti in v podkrepitev svoje pritožbe poslali mi nekaj zaplenjenih člankov iz »Slovenca«. Te članke sem dal proučiti in moram sedaj konstatirati, da so cenzurske odredbe ljubljanske policijske direkcije v nekaterih slučajih gotovo segale predaleč. Za zaplembo člankov »Odpri srce, odpri roke« v »Slovencu« štev. 216, »Slab dovtip« v »Slovencu« štev. 212 in članka »Pot k miru« v »Slovencu« štev. 210 ni po obstoječih cenzurnih določilih bilo nobenega povičja. Člankov »Pred delegacijami« in »Zbirajmo svoje moči« ter »Trumbič o jugoslovanskem vprašanju« bi ne bilo treba v celoti zapleniti in policijska direkcija bi se bila morala, na to omejili, da izloči samo tista mesta, ki po sedanjih cenzurskih načelih niso primerna za objavo.«

Sprejemi pri cesarju. 9. t. m. je cesar sprejel v zunanje-političnih zadevah ogrskega prehranjevalnega ministra princa Windischgratza, trgovinskega ministra barona pl. Sztrenyija, grofa Stefana Tisza in grofa Julija Andrássyja. V resorčnih zadevah sta poročala cesarju le Sztrenyi in Windischgratz. — 10. t. m. je cesar sprejel v posebnih avdijencah bivšega ogrskega

Organizacija proti bolševikom.

Kodanj, 10. »Južni kraj« poroča: Značilni socialni revolucionar Dibensko je prevzel vodstvo protirevolucionarnega pokreta v veliki Rusiji. Javno je prisegel, da ne bo miroval prej, dokler ne prežene bolševikov. Število njegovih pristašev rapidno narašča.

General Aleksejev umrl.

Kijev, 10. (K. u.) Bivši vrhovni poveljnik ruskih čet, general Aleksejev, je umrl v Jekaterinovdaru. Rusko časopisje piše o njem, da je bil najboljši poveljnik ruske armade.

sunek omagal pred črtami avstrijskih lovcev in porenskih polkov.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. oktobra. Uradno:

Naši lovci so skupno s porenskimi polki zmagovito odbili severno od Verduna pri Beaumontu težke navale.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 10. zvečer. Uradno:

Sovražnikovi napadi so omagali naš bojišču vzhodno od Cambraija in St. Quentin ter na obeh bregovih Moze.

S fronte Cambrai-St. Quentin.

London, 9. oktobra. (K. u.) Reuter javlja: Na fronti Cambrai-St. Quentin so zavezniki ugrabili včeraj 11.000 ujetnikov in zaplenili nad 200 topov.

Avstrijci pri Beaumontu.

Dunaj, 10. (K. u.) Iz vojnega tiskovnega stana se javlja: V bojih čet podmaršala Metzgerja na zahodni fronti so se pri Beaumontu posebno odlikovali lovski bataljoni št. 17, 25 in 31, ki tvorijo lovski polk podpolkovnika Marschana. Njih jmaštvo je zadržalo sovražnika, da kljub najtrdo-vratnejšim, najlutejšim napadom ni pridobil niti koraka tal.

Angleži pred Le Chateaufem.

London, 10. (K. u.) Reuter: Stoimo dve milj od Le Chateaufa.

Pred novo bitko pri Lili.

Basel, 9. »Havas« napoveduje veliko, odločilno bitko pred durmi Lille. Čete so se Lili približale na sedem milj. Sovražnikov odpor se ni zmanjšal, marveč povečal. Umika se le korakoma. Nemški generalni štab se varuje proti tankom tako, da razvrstuje čete za reko.

ga ministra grofa Apponyja, avstrijskega poljedelskega ministra grofa Silva-Tarouca, ogrskega dvornega ministra grofa Zichyja, namestnika grofa Attemsa, ogrskega prehranjevalnega ministra princa Windischgratza in ogrskega državnega poslanca grofa Mihaela Karolyja.

Resolucija bosenskih socialnih demokratov. Socialno-demokratska stranka Bosne in Hercegovine je sklenila resolucijo, v kateri se izreka za načela in metode zimmerwaldske internacionale, za demokracijo in samoodločbo narodov vseh petero delov sveta in osvobodjenje kolonij. O balkanskih in jugoslovanskih problemih pravi resolucija: »Izjavljamo se za balkansko federativno republiko, v kateri se bodo Srbi, Hrvati in Slovenci kot kulturno in politično popolnoma združeni jugoslovanski narod na federativni podlagi združili z ostalimi balkanskimi narodi: Bolgari, Rumeni, Grki in Arbanasi; Makedonija bo tvorila samostojen člen federacije.« To resolucijo je bosenska socialna demokracija poslala tudi hrvatski in slovenski socialno-demokratski stranki, da bi jo osvojili kot stališče celokupne jugoslovanske socialne demokracije. Hrvatska in slovenska socialistična stranka sta pa resolucijo odklonili in sprejeli lastne resolucije, o katerih smo poročali. Bosenska socialna demokracija je zavzela nasprotno stališče tudi glede Narodnega sveta SHS ter je pristop odklonila, dočim bosta hrvatska in slovenska socialistična stranka v njem sodelovali.

Češki narodni odbor. Češki listi poročajo: Predsedstvo Narodnega odbora je imelo v Pragi dva dni skupno posvetovanje s predsedstvom Češkega sveta. Razpravo je vodil dr. Kramář. Po obširnih poročilih poslancev Staneka, Klofača in Tusaria se je vršila podrobna razprava, v kateri se je stališče naroda v današnjem času, posebno pa po zadnji mirovni noti osrednjih velenj vsestransko pretehtalo in v celokupnem presojanju položaja ustanovila popolna enodusnost tako v načelnem kakor tudi v taktičnem oziru. Na mnogoštevilna vprašanja v prehranjevalnih stvarih so se po referatu predsednika Švehle sprejeli primerni sklepi za čim večje olajšanje in zagotovitev ljudske prehrane. Nato je poslanec dr. Soukup podal poročilo o dosedanjih pripravljajalnih delih Narodnega odbora, ki so ga odobrili in nato sprejeli nadaljne predloge glede organizacije. Z ozirom na to, da se je med zastopniki vseh strank v Narodnem odboru uveljavila

ših vprašanjih sedanosti in bodočnosti dosegla popolna edinost, more predsedstvo Narodnega odbora tembolj pozvati celokupno češko javnost, da se v tem zmislu bratske edinstvi radostno udeležuje vseh del, ki jih bo naša skupna stvar zahtevala od nas. Cela razprava je stala pod velikanskim vtisom, da so ta dan vse češke dežele poslane v Prago svoje zastopnike in predsedstvo Narodnega odbora s hvaležnostjo in priznanjem beleži to krasno pripravljenost. Ta dan je dokazal, da stoji češki narod pripravljen na straži, da more vsak čas takoj storiti, kar bo zahteval od njega trenutek.

— **Narodni Listy** izidejo zopet. Praga, 11. oktobra. »Narodni Listy« so naznanili oblasti, da bodo od 19. oktobra naprej zopet izhajali. V svoji vlogi so navedli, da je vlada sprejela načela predsednika Zedinjenih držav Wilsona in da je Hussarek sprejel samoodločbo narodov. To se mora pokazati tudi v dejanjih. Nato razvija vlada politični program lista, ki se krije s stališčem čeških poslancev, navaja urednike ter prosi, da vzame vlada to naznanilo na znanje.

— **Italija in Jugoslavlani**. Ministrski predsednik Orlando se je v svojem zadnjem poročilu v italijanski zbornici pečal tudi z obojema nasproti Jugoslovanom ter je rekel med drugim: 21. aprila 1918 je sklenila Italija s češkoslovaškim odborom konvencijo za ustanovitev ene češkoslovaške legije, ki se bori na italijanski fronti, to je enako priznanju faktične češkoslovaške vlade. Prijateljski odnosi med obema narodoma bodo obstojali tudi po vojni. Italija postopa enako tudi z Jugoslovanom, ki se bore za svojo neodvisnost.

— **Jugoslovanske legije** na italijanski fronti so močne 82.000 mož.

— **Za nemško edinost**. Dunajski župan dr. Weiskirchner je v seji dunajskega občinskega sveta dne 9. t. m. izjavil, da zahtevajo avstrijski Nemci tudi zase polno in celo pravico do samoodločbe. Dunajski občinski svet poziva v tej resni uri kot največje nemško občestvo v monarhiji vse avstrijske Nemce, naj se združijo v edinstvo ter samozavestno in smoteno odločijo usodo nemškega naroda v Avstriji.

— **In avstrijski velenemci**. Velenemski mufti Schönerer je 8. »gilbhartsa« (oktobra) razglasil v svojem »Alldeutsches Tagblatt« ferman, v katerem med drugim pripoveduje, naj dobi Ogrska personalno unijo in pričakuje, da si bo Ogrska znala pridobiti Dalmacijo, Bosno in Hercegovino. Obenem zahteva od postavodajalnih in samoupravnih zastopov, naj zabranjujejo z vsemi sredstvi vse, kar bi moglo pospeševati poslovanje nemške Avstrije; zlasti da je treba preprečiti ustanovitev kakršnihkoli nenemških visokih šol. Pred vsem zahteva, naj se vzgaja nemško ljudstvo v Avstriji tako, da bo spoznalo narodno potrebo gospodarske in državno-pravne priklonitve k Nemčiji. Medtem ko Schönerer poklanja Dalmacijo, Bosno in Hercegovino Ogrski, piše na uvodnem mestu v ravno tisti številki Rüdiger, da bo razpadla sedanja Avstrija v celo vrsto samostojnih narodnih držav Čehov, Poljakov in Jugoslovanov ter izjava posledico, naj se po načelu samoodločevanja narodov Nemci najtesneje pridružijo in pobratijo z brati v rajhu, ker jim pot ne kaže v državo nemške Avstrije, marveč v Nemčijo. V četrtkovni številki 10. gilbhartsa se pa prepira »Alldeutsches Tagblatt« z demokrati, češ da so krivi, da je ponehalo med Nemci navdušenje za vojsko. Tolaži se tako-le: »Klubujemo tudi strašni bedi sedanje dobe. Naroda Luthra, Goetheja in Bismarka ne morejo uničiti demokrati Wilson, Lloyd George, Teodor Wolff, Erzberger, Adler in Scheidemann.« Ali ni to veselo branje v teh žalostnih časih?

— **Spletke proti pravicam avstrijskih narodov v inozemstvu**. Haag, 10. Trdno stoji, da hoče Wilson objektivno in idealno izpeljati narodno načelo. Ravno tako gotovo je pa tudi, da so ekstremni enostranski šovinisti Wilsona informirali popolnoma napačno in ga naravnost neverjetno krivo poučili o narodnih razmerah v monarhiji. Kakor hitro bo Wilson prej ali pozneje spoznal prave in dejanske razmere, bo brezdvomno sam zavrnil šovinistična stremjenja gotovih narodov v monarhiji v prave meje. — Tudi to poročilo ne bo našim dobrim prijateljem nič pomagalo. V Združenih državah živi veliko Slovanov iz Avstrije in Ogrske, ki so že leta in leta ameriški državljani, toda pozabili tudi v svobodni Ameriki niso, kako sijajno se v naši monarhiji godi narodom druge vrste.

— **Pred novimi persekucijami?** Osješki »Jug« poroča: Poslanci v Zagrebu so dobili iz Srema v Slavoniji vesti, da popisujejo vse tiste, ki so bili v začetku vojske v ječah ali internirani. Vsi se povprašujejo, kaj naj to pomeni. Vse to so sporočili banu Mihaloviču, ki je na pristojnem mestu interviriral. Te mere so brezdvomno v zvezi z novim položajem na Balkanu.

— **Neodvisni socialisti napovedujejo najostrejši boj**. »Vorwärts« poroča: Neodvisna socialna demokracija je objavila oklic, s katerim napoveduje najostrejši boj. Oklic ne obsega nobene točke, ki bi

jo ne bila, tudi uradna socialna demokracija zahtevala. Na koncu razglašala oklic neodvisnih socialistov enotnost proletariata pod praporjem neodvisnosti.

— **Za nemško samoodločbo**. Razširjeni nemško-moravski državnozborni klub je 10. t. m. pod predsedstvom poslanca barona d'Elverta soglasno sprejel naslednji sklep: Stojte na stališču samoodločbe narodov, zahteva razširjeni nemško-moravski državnozborni klub ustanovitev nemškoavstrijske države in z največjo odločnostjo in za vselej odklanja, da bi se nemška ozemlja podvrkla tujenarodnim državam. Zahteva, da se brez nadaljnjega odlaganja skliče narodni zbor vseh nemških državnih poslancev.

— **Razprava proti mornarjem v Kotoru**. Splitski »Novi Dobi« pišejo iz Kotora: 16. septembra se je pričela sodna razprava proti mornarjem zaradi znanih dogodkov v februarju t. l. Vsega skupaj je 391 obtožencev. Branijo jih doslej: dr. A. Mitrović in ljubljanski odvetnik stotnik dr. Gorišek. Pri razpravi je navzoč kot zaupnik obtožencev poslanec dr. Vukotić. Na soglasno željo odvetnikov Hrvatov in Srbov iz Dalmacije in Jugoslovanskega kluba se je pridružil kolegiju braniteljev tudi zagrebški odvetnik dr. Radičević Walter.

— **Francoski in angleški poslanik obiskala zaprtega Constantinescu**. Bukarest, 10. oktobra. (K. u.) Iz Jaša se poroča: Francoski in angleški poslanik sta obiskala v zaporu aretirane bivšega ministra Constantinescu in izjavila, da sta solidarna z njim. Obisk seveda vzbuja pozornost.

— **Papež se peča z vprašanjem Belgije**. Curih, 10. oktobra. Diplomatski krogi v Vatikanu izjavljajo: Papež je sprejel soboto v zasebni avdienci Belgijskega poslanika van den Heuvela. Avdiencia je velike važnosti. Šlo je za pojasnitev belgijskega vprašanja.

— **Prepozno spoznanje**. Profesor pl. Schulze-Gaevernis je objavil članek v »Vossische Ztg.«, ki se peča z vzroki, zakaj je Wilson prišel vojsko na strani entente. Članek najodločneje naglašja, da so želele Združene države ostati nevtralne, ker so smatrale vojsko za zločin. Nemška invazija v Belgijo je moralno in politično zelo škodljiva. Ko so Nemci potopili »Lusitanijo«, so zahtevale celo ameriške univerze vojsko. Zabranilo jo je Wilson, ki je obsojal tako angleško blokado, kakor nemško podmorsko vojsko. Wilson je delal spomladi leta 1916 zelo živahno za mir in je bil izvoljen za predsednika pod geslom miroljubnosti. V Združenih državah so si še mesca januarja želeli miru; v srednji in v zahodni Ameriki so celo soglašali z Nemčijo in bi bili še bolj, da ni Nemčija s silo nastopala proti delavcem v Belgiji, ki jih je zaposlovala izven dežele. Ententa se je takrat bala, da si Wilson in Nemčija ne sežeta v roko. Wilson je že nameraval prepovedati izvoz blaga v Anglijo. Namesto da bi Nemčija izrabila ugodno priliko, je nepričakovano napovedala brezobzirno podmorsko vojsko. Združene države so morale zato napovedati vojsko. Wilson je bil naravnost konsterniran, ko so proglasili brezobzirno podmorsko vojsko, in je izjavil, da se more pogajati le s tako vlado, ki je dovolj močna, da drži svojo besedo.

— **O bodočnosti Avstrije** je pisal »Journal de Geneve«, da ne kaže Nemčije okrepiti s še 10. milijoni Nemcev. List »Victoire« je odgovoril: V poštev pride morebiti največ sedem milijonov Nemcev iz alpskih dežel, kar je približno toliko, kolikor bo izgubila Nemčija ljudi, ker mora odstopiti francoska, danska in poljska ozemlja. Nemci na Češkem ostanejo v bodoči neodvisni češko-slovaški državi, ker je razdelitev Češke popolnoma izključena. Tudi se ni treba bati, da bi države, ki se bodo ustanovile iz Avstrije, in posebno češka država, zašle v gospodarsko sužnost, kakor je menil »Journal de Geneve«. Nove države v osrednji Evropi, Poljska, Češka, Velika Rumunija, Jugoslavija, bodo pametne dovolj, da se sporazumejo in sklenejo zvezo v varstvo svoje gospodarske neodvisnosti.

— **Rumunski kraljevič v zaporu**. Bukarešta, 10. Rumunski kraljevič je nastopil svoj 75dnevni zapor. Internirali so ga v nekem samostanu.

Dnevne novice.

— **Prof. Franc Rebol** †. Umrl je danes jutraj ob ¾7. uro v Zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu profesor germanistike g. Franc Rebol. Podlegel je pljučnici, ki je sledila španski bolezni. Profesor Rebol se je rodil v Predvoru 13. novembra 1876, je bil posvečen v mašnika 22. julija 1899. Nato je leta 1900. stopil kot kaplan v službo. Pozneje je študiral na Dunaju in Berlinu germanistiko. Bil je član in potem starešina Slov. kat. akad. društva »Danice« in je kot tak neumorno deloval v slov. izobraževalnem društvu »Straža«. Posvetil je temu društvu vse svoje moči kot duhovnik in organizator. Ni je bilo nedelje, da ne bi bil navzoč pri društvenih sestankih. Organi-

ziral je dunajske Slovence in jim skušal dati v »Straži« nov dom in domače ognjišče. Bil je nato nastavljen kot profesor v Zavodih. Danes ga ni več. Vsi, ki so poznali njegovo blago srce, bodo žalovali za njim in mu ohranili blag spomin.

— **Umrl je za španjolko** gosp. Josip Trobevšek, posestnik na Lokah v Tuhi-nju. Bil je načelnik krajevnega odbora S. L. S. za Šmartno in okolico ter odbor-nik Kmečke zveze za kamniški okraj. S svojo inteligenco in vztrajnim delom za koristi kmeta je izredno mnogo pripomogel k organizaciji stranke. Vse njegovo delo pa je prevečala poštenost in globoka vernost. Naj mirno počiva v Bogu!

— **Umrl je danes v 91. letu starosti** posestnik Matija Dolničar, oče znane družine Dolničarjeve iz Šmartna ob Savi. Naše iskrene sožalje.

— **Umrla je v Št. Janžu na Dolenjskem** gospa Marija Repovš, roj. Flajs, trgovka, stara šele 26 let. Počiva v miru!

— **Narodni davek**. Gospod ravnatelj Ivan Hribar je vpsal Narodnemu svetu kot narodni davek znesek 1000 K ter je opremil svoj prispevek s sledečim dopisom: »Narodni svet je najvišja naša institucija. Ako naj se držim ideologije, katere smo se privadili tekom sedanje vojne, nazval bi ga naše vojno ministrstvo. Saj ima voditi borbo našega naroda za njegova prava, za svobodo, samostalnost in neodvisnost. Ta skrb je mogoča le, ako Narodni svet razpolaga z onim, kar je že nekaj vojskovodja Piccolomini proglasil za glavno možnost vojskovati se. — Denar je to, denar in zopet denar! Kje naj ga Narodni svet vzame? Vojnih posojil ne more razpisovati, davkov ne sme pobirati. Naj mu torej narod posoja sam od sebe; naj mu plačuje davke prostovoljno.«

— **Španska bolezen v zavodih sv. Stanislava** se je strašno razširila. Kakor poročamo na drugem mestu, je danes jutraj umrl g. profesor Rebol. Težko bolan leži prefekt Selan, ekonom Markež in prof. prefekt g. Pečkaj. Oboleli so nadalje gg. Pengov, Diakov in obolelo 108. Štirje so že umrli. Usmiljenke in uslužbenci so večinoma bolni, tako da ni skoro nikogar za postrežbo.

— **Španska bolezen in železnice**. V železniško ministrstvo prihajajo neprestano poročila, da se vedno bolj množi španska bolezen med železniškimi uslužbenci. Posebno so prizadeta ravateljstva Plzen, Praga, Krakov, severna in južna železnica. Vsled tega se mora z gotovostjo računati s tem, da se bo v najbližnjih dneh železniški promet znatno omejil, dokler bolezen ne bo v toliko ponehala, da bo dovolj osebja na razpolago. — O omejitvi železniškega prometa poroča c. kr. korespondenčni urad: Občutno pomanjkanje lokomotiv in premoga in zelo številno obolenje železniških uslužbencev je železniške uprave prisililo, da bodo v najkrajšem času znatno omejile promet brzovolkov in osebnih vlakov. Omejitev se bo pričela 20. oktobra in bo trajala 4 tedne.

— **Železniška nezgoda**. Na postaji Ribnica-Brezno sta trčila dne 6. oktobra zjutraj zopet dva vlaka. Poškodovan ni bil nihče, škoda neznatna. Vlaki so imeli vsled tega do 4 ure zamude.

— **Princ, ki ni princ**. Dunaj 10. oktobra. (K. u.) Nasproti poročilom časopisov, da (biva v taboru vojnih ujetnikov v Sopronu) italijanski vojni ujetnik Luis Bourbon Parma, katerega so imeli prvotno za pustolovca, medtem ko so natančne poizvedbe dognale, da so njegovi podatki resnični, poroča korespondenca Wilhelm: Dne 15. junija 1918 so ujeli na jugozahodni fronti poročnika italijanskega pešpolka 154, ki se je predstavil kot George princ Bourbon-Espagne in namignil, da je v sorodu z rodbino Bourbon-Parma. Izvedene poizvedbe niso dognale, da se sme posluževati imena Bourbon, pač pa, da so mu že v Italiji prepovedali to ime. Piše se pravilno: conte Rocca-Buglino. Sorodstvo častnika z Bourbonci se ni moglo dognati.

— **Na naslov vojnega žitnega zavoda**. Prejeli smo: Organe komisij kamniškega okraja, kateri so popisovali letošnjo setev, vprašamo, kdo vendar vali naše že pred meseci predložene račune? Začetkoma so nas tolažili z majhnimi predumi, namesto da bi se računi izplačali. Med tem so rekvirirali že žito, sedaj nas zopet naganjajo na novo rekvizicijo in to zopet z obljubami. Gospodje pač ne pomislijo, kako težko je nam zalagati svoj z vsakim dnem manj vredni, trdo zaslužen denar, potem pa zopet in zopet čakati na povračilo. Trpkih očitanih od strani prebivalstva ob priliki rekvizicije gospodje niso bili deležni, dočim se jim ne zdi niti vredno, da bi nam povedali, po čem nas nameravajo plačati.

— **Prijava in obnova blagovnih znamk na Ruskem**. Trdke, ki imajo na Ruskem blagovne znamke že registrirane ali pa jih hočejo dati registrirati, dobe o zadevnih novih predpisih važne informacije pri trgovski in obrtniški zbornici.

Ljubljanske novice.

— **Ij Radi razširjene epidemije influence** (španske bolezni) je odredil mestni magistrat sporazumno s c. kr. dežel. šolskim svetom, da ostanejo vse srednje šole, kakor tudi javne in zasebne ljudske šole in otroški vrtci v Ljubljani zaprti še nadalje, in sicer do vštete 3. novembra.

— **Ij Umrla je dne 9. t. m. mag. tajnika** Jančigaja mati Marija Jančigaj. Sledila je v smrti dva dni pozneje svojemu svaku Ig. Berglezu. Res, tragičen slučaj v rodbini! Bila je blaga žena, naj v miru počiva.

— **Ij Mestni magistrat ljubljanski je izdal** razglas, ki ga prinašamo na drugem mestu, glede štedenja z elektriko in plinom. Občinstvo se opozarja, da naj se strogo drži teh predpisov, sicer bo ostala Ljubljana po zimi brez luči. Prijave za napeljavo elektrike in plina se ne sprejemajo več do spomladi prihodnjega leta.

— **Ij Umrli so v Ljubljani**: Marija Skubic, služkinja, 35 let. — Terezija Žitnik, služkinja, 20 let. — Evgenija Fröhlich, zasebnica, 70 let. — Olga Baucer, pošna praktikaninja, 19 let. — Marija Sedlak, zasebnica, 70 let. — Marija Živic, mestna uboga, 75 let. — Helena Jarc, hči poslovođe, 9 let. — Olga Božič, hči železnškega uslužbenca, 2 leti in pol. — Marija Oman, bivša sortirka v premogokopu, 19 let. — Lujiza Modolo, trgovčeva vdova, 65 let. — Emilija Stocker, trgovka, 49 let. — Marjeta Zgonc, vdova užitninskega paznika, 61 let. — Ivan Terčič, železničarjev sin, 2 meseca. — Anton Primc, poljski dninar, 52 let. — Marija Čamer, tob. tov. delavka, 30 let. — Martin Pogačnik, poljski dninar, 71 let. — Danilo Cirman, dijak, 14 let. — Albina Burnik, kočarjeva hči, 19 let. — Andrej Rus, posestnik, 51 let. — Josip Pečkaj, dijak, 16 let. — Ana Roth, bivša kuharica, 71 let. — Angela Pintar, premogarjeva hči, 5 let. — Drago Gamerc, sin dež. pisarn. nadoficijala, 1 leto. — Jakob Vidmar, gostilničar in posestnik, 59 let. — Ivan Gschmeidler, železn. strojevodja v p., 72 let. — Neža Kralj, kuharica, 63 let. — Antonija Škoda, posestnikova hči, 18 let. — Albina Brecljnik, žena železn. pristava, 26 let. — Pavla Zohar, narednikova hči, 9 mesecev. — Franc Soldat, hiralet, 48 let. — Makso Žerjav, zasebnik, 41 let. — Marija Jančigaj, zasebnica, 64 let. — Zofija Šloser, hči tovarn. mizarja, 6 let. — Marija Maurer, žena obratovodja, 42 let. — S. Melanija Kolar, usmiljenka, 31 let.

Primorske novice.

— **p Velika tatvina v Trstu**. V manufakturno trgovino Rustja na Acquedotu v Trstu so vlomili tatovi in odnesli za 60.000 kron blaga.

— **p Ponarejevalnico za živežne izkaznice** so odkrili v Trstu. Ponarejevalci so imeli urejeno celo tiskarno. Zaprlji so vrsto moških in ženskih oseb.

— **p Smrtna nesreča v burji**. 9. t. m. je močna burja v Trstu na Vojaškem tla podrla na tla Antonijo Visintin s tako silo, da je žena obležala nezavestna. Prenesli so jo v bolnišnico, kjer je pa kmalu izdihnila.

Koroške novice.

— **k Ustanovitev Narodnega sveta v Celovcu** vznemirja »Fr. St.«, ki to priliko seve porabijo zopet za malo denunciacijo. No, gospoda se bo že še privadila marsičemu!

— **k Duhovniške vesti**. Namesto č. g. Fr. Smodeja je imenovan za kornega vikarja pri celovškem stolnem kapitolu g. Franc Zündorf, prefekt v nemškem dijaškem konviktu, doma iz Wellendorfa v pruski Sleziji. Nadalje je na novo imenovan za kornega vikarja g. prefekt Albert Istel, doma iz Neutöttinga na Bavarskem. Za veroučitelja na dekliški šoli za ročna dela v Celovcu je namesto č. g. Smodeja imenovan prefekt Jan. Lamprecht. Premeščen je č. g. Štef. Sakelšek, provizor v Št. Lipšu za kanonika v Gosposvetu. Na celovških ljudskih šolah je razpisano mesto veroučitelja do 31. oktobra t. l.

— **k Prehrana**. »Fr. St.« poročajo v št. 225., da je prišlo zadnji čas v Beljak pokvarjenih klobas v vrednosti 700.000 K. Kdo je kriv, kdo nosi škodo? — Beljaški odbor za prehrano (Verpflegsausschuß) je odstopil, ker se vlada ne zmenj dosti za to, da bi pomagala stradajočemu prebivalstvu.

— **k Župnijski izpit** so delali od 1. do 3. oktobra gospodje: K. Dörr, kaplan v Spitalu; J. Grollegger, provizor v Hohenpresen; V. Hafner, provizor v Zedldorf; Alb. Hudovernik, administrator v Št. Ručetu pri Beljaku; Ant. Knaus, provizor v Nemškem Grebinju; Ant. Mlinar, provizor v Gorenjčah; Jož. Verbnjak, provizor v Domačalah; B. Unterluganer, kaplan v Št. Vidu.

— **k Umrl je dne 5. oktobra v Št. Rupertu** pod Celovcem posestnik J. Puschl, star 72 let. — V Cordenoni na Laškem je umrl dne 2. oktobra nagle smrti posestnik Carl

de Roja, ki je bil do začetka vojske trgovec v Beljaku, kjer si je bil nabral lepo premoženje. Dosegel je 55 let. Truplo so prepeljali v Beljak.

Prosveta.

pr Iz gledališke pisarne. Opozorjamo, da se vrše prihodnje baletne skušnje v Narodnem domu v soboto, dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer. Želi se, da bi bila udeležba polnoštevila.

pr Divji lovec. V soboto zvečer se ponovi za C-abonente ob pol 8, uri zvečer Finžgarjeva narodna igra »Divji lovec«.

pr Nedelja v Narodnem gledališču V nedeljo, dne 13. t. m. popoldne ob pol 3, uri se ponovi izven abonementa »Morala gospe Dulske«. Zvečer je za B-abonente »Akademija«, o kateri priobčimo jutri podrobni spored. Da se ne pojavijo zopet nerazumevanja naše notice, sporočamo, da bo blagajna le za predstave izven abonementa odprta že ob 9. uri zjutraj, ker se s tem ublaži velik naval. Drugače se pa vrši prodaja kakor prej.

pr Umetnostna razstava v paviljonu R. Jakopiča se odpre jutri, dne 12. t. m. ob 11. uri dopoldne. Vstopnina je 2 kroni; za dijake 1 krono.

pr Osmutek slovenskega narodnega gospodarstva. Pisal dr. Milko Brezigar. Založila in izdala »Omladina« v Ljubljani. Tisk Zvezne tiskarne v Celju. Cena knjige 5 K 40 vin.

Dr. Brezigar je izdal knjigo o našem slovenskem narodnem gospodarstvu, ki bo spolnila veliko vrzel v naši književnosti. Delo je posvečeno dr. Antonu Korošču, izvršitelju jugoslovanskega testamanta. V uvodu podaja pisatelj splošen pregled naših slovenskih dežel. V prvem delu preide k programu našega narodnega gospodarstva in govori o samoodločbi narodov, nacionaliziranju zemlje, nacionaliziranju industrije, obrti in trgovine, probujuju ustvarjalnih sil, o plačilni bilanci, zemljedelstvu, agrarni reformi, o odnosih s Hrvatsko-Slavonijo, o industriji, obrti in trgovini, o produkciji in prometu pred vojsko, o

produkcijah načelih, o zunanji trgovini, o socialnih načelih narodnega gospodarstva, o zadruharstvu v splošnem. V drugem delu pa o zemljedelstvu, industriji, obrti in trgovini in denarništvu na Slovenskem v podrobnostih. Knjige ne bo mogel noben naš gospodarski in kulturni delavec pogrešati. V njej odseva bogato strokovno znanje pisatelja in iskrena ljubezen do naroda. Podaja nam čisto nove smernice v našem narodno-gospodarskem življenju. Dobiva se v vseh naših knjigarnah.

Gospodarske novice.

g Nemčija proti avstrijsko-ogorski valuti. »Az Est« piše: Od prvega trenutka, ko se je začela vojna, se moramo neprestano pritoževati proti Nemčiji, ker ne le ni veliko storila, da bi se varovala naša valuta, marveč tudi ni hotela z nami skleniti pogodbe glede tržnega kurza. Šla je pa še dalje in uvedla proti nam celo zaporo za devize, ki jo je šele pred nekaj meseci odpravila. Med katastrofalnimi odredbami Nemčije proti naši valuti je pa za nas najškodljivejša in najponiževalnejša valutna pogodba, ki sta jo Nemčija in Avstrija-Ogrska sklenili z Rumunijo glede zaračunavanja vrednosti leva, krone in marke. V zmislu tega dogovora si 100 mark zaračuna s 142 levi. To je 13-68 odstotkov disažija. Glede naše kronske vrednosti določa ista pogodba, da moramo plačati za 100 levov 118 kron, kar znaša 24-2 odstotka razlike na škodo kroni. Če je torej 100 mark vrednih 142 levov, 100 levov pa 118 kron, potem velja 100 mark 167 kron 56 vin, in 100 kron 59 mark 68 fenigov. Z drugimi besedami: Nemčija je izbila zase za deset odstotkov višjo vrednost in z določitvijo številke onemogočila, da bi bila krona kdaj več vredna nego 59 mark 68 fenigov, dokler bo dogovor z Rumunijo v veljavi. V Rumuniji smo zmagali, a vendar dovolili, da se krona nižje ceni, nego lev; zavezniki Nemčije smo, a Nemčija je v premagani deželi odločila v prilog tujemu denarju.

g Pesa za krmo. Poslovalnica za krmila v Ljubljani, Turjaški trg št. 3 bo oddajala v

prihodnjih mesecih peso za krmo po zmernih cenah. Naročniki naj se nemudoma priklase.

Razne novice.

r Časa primerni »spomina«. V stari gotski sv. Marjeti posvečeni cerkvi v Strakoninah na Češkem visi stare dudle (Dudelsack), kakor jih imajo še dandanes po Laškem; to je muzikaličen instrument, ki ima v ovčji meh vdolane piščali. Po dve navadno prosto visita in venomer godeta dva tona, na tretjo pa godec piska napev. Te strakonjske dudle so zelo stare. Njih prvi lastnik je, kakor pravi ljudsko spovedilo, pred več sto leti, ko je bil češki narod obdan od velike vojne stiske, hodil pred bojniki, jih s svojo glasbo navdusoval in jih vodil do sijajne zmage. Češki pesnik Tyl je pripovedko pred 80 leti predelal v ljudsko igro z naslovom »Strakonjske dudle«. Pred strakonjskim gradom, ki je last malteškega viteškega reda, pa stojita dva stara moznarja, ki so ju rabili v Žižkovi husitski vojski.

Aprovizacija.

a Zeljate glave za zamudnike. Vse tiste stranke, ki so zamudile prodajo zeljnatih glav na Ledini, naj se oglašijo jutri, v soboto, dne 12. t. m. v deški šoli na Ledini, in sicer dopoldne od 8. do 11. ure in popoldne od pol 2. do pol 6. ure. Dobile bodo na izkaznice za krompir zamujene zeljate glave.

a Krompir za III. okraj. Stranke III. okraja prejmejo krompir v ponedeljek, dne 14. t. m. in v torek, dne 15. t. m. ter v sredo, dne 16. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določeno je ta-le red: V ponedeljek, dne 14. t. m. dopoldne od 8. do 9. ure št. 1 do 70, od 9. do 10. ure št. 71 do 140, od 10. do 11. ure št. 141 do 210, popoldne od pol 2. do pol 3. ure št. 211 do 280, od pol 3. do pol 4. ure št. 281 do 350, od pol 4. do pol 5. ure št. 351 do 420, od pol 5. do pol 6. ure št. 421 do 490. — V torek, dne 15. t. m. dopoldne od 8. do 9. ure št. 491 do 560, od 9. do 10. ure št. 561 do 700, popoldne od pol 2. do pol 3. ure št. 701 do 770, od pol 3. do pol 4. ure št. 771 do 840, od pol 4. do pol 5. ure št. 841 do 910, od pol 5. do pol 6. ure št. 911 do 980. — V sredo, dne 16. t. m. dopoldne od 8. do 9. ure št. 981 do 1050,

od 9. do 10. ure št. 1051 do 1220, od 10. do 11. ure št. 1221 do konca. Ker so dobile stranke III. okraja pri zadnji razdelitvi le po 3 kilograme krompirja, vse druge stranke pa po 5 kilogramov, prejmejo to pot stranke III. okraja po 12 kilogramov krompirja na osebo, stranke drugih okrajev pa bodo prejele pri bodoči razdelitvi po 10 kilogramov na osebo. Kilogram stane 34 vinarjev.

a Prodaja praških klobas po nižani cen. Mestna aprovizacija bo prodajala praške klobase v vojni prodajalni v Gosposki ulici v soboto dne 12. oktobra popoldne strankam z zeleno izkaznico B od št. 300 do 450. Vsaka oseba dobi četrt kilograma, 1 kg stane 8 K. a Mast. Stranke V., VI. in VII. okraja, ki imajo masčobno karto s kuponom za mesec september, dobé v vojni prodajalni v Gosposki ulici mast po sledečem redu: V. okr. v ponedeljek, 14. okt. dopoldne št. 1—700, popoldne št. 700 do konca. — VI. okraj v torek dopoldne št. 1—800, popoldne št. 800 do konca. — VII. okraj v sredo dopoldne št. 1 do konca. — Stranka dobi za vsako osebo četrt kilograma, 1 kg stane 64 K. Nakaznico za mast, ki ostane brez kupona, naj se hrani. Posodo je prinesiti seboj.

a Oddaja inozemskega mesa. Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala inozemsko meso v soboto, dne 12. oktobra in v ponedeljek, dne 14. oktobra od 7. do pol 9. ure dopoldne v cerkvi sv. Jožefa.

Prispevajte za sklad S. L. S.!

Listnica uredništva.

Družina v tivolskem parku, ki ne morda dobiti stanovanja in ki nam je poslala tozadevni dopis, naj sporoči svoje ime. Drugače ne moremo objaviti. — F. H. v U. Ne moremo priobčiti. Bi bilo zaplenjeno. — P. v P. Pišete nam: »Prosim takoj moj članek objaviti, in če je kaj za plačati, me obvestiti, in če ne ustrežete moji želji, izstopim kot abonent.« Kar izstopitel! — Deklaracijski znaki. Došlo nam je več vprašanih, kje se dobe deklaracijski znaki. Ker nam to ni znano, prosimo razpečevalce omenjenih znakov, naj nam blagohotno naznani svoje naslove.

Izgubila se je včeraj zvečer pri dolenjskem vlaku na južnem kolodvoru zlata ženska ura z verižico in torbica z večjo vsoto denarja. Pošten najditelj naj prinese proti dobri nagradi v Novi Udmet št. 25 g. Než Kerhin.

Našel se je danes dopoldne vojaški potni list (Marschroute). Dobi se v upravi lista.

MATTONI-JEVA
GISSHÜBLSKA
• KISLA VODA

Dečka-tekača
sprejme »Katoliška tiskarna« v Ljubljani

Kupim vilo
v Ljubljani. Naslov: MIR. Videm-Kriko. 3779

Gostilna

se kupi, oziroma vzame v najem. Pojasnila prosim g. TEREZIJA KORITNIK, HOTEL »SLON«, LJUBLJANA. 3729

PRODA SE napol pokrita

KOČIJA
s usnjato streho, oljnatimi osi, upreže se lahko eden ali dva konja. Polze se pri g. FRANCU WISJAN, LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 25. 3543

Dva delavca
in
več deklet
SE SPREJME za delo v kartonažni tovarni I. BONAČ sin, LJUBLJANA.

Kupi se hiša
pripravna za trgovino v Ljubljani. Vzamejo se tudi lokali ali večje skladišče v najem. Ponudbe pod: »TRGOVINA« 3626 na upravnistvo »Slovenca«.

ISCEN V NAJEM
trgovinske lokale
s stanovanjem, eventualno KUPIM
trgovinsko hišo
z nekaj poselitvijo v prometnem kraju. Cenj. ponudbe prosim na upravo »Slovenca« pod: »TRGOVINA« 3712.

Stare zobe
zobovje, tudi zlomljeno, kupuje
sijih cenah prva ljubljanska
novinarica zob Schtesinger,
L. na, Stari trg 15, II. nad.

Sveža zelenjad

Več vagonov čiste REPE dobavi javnim zavodom, konsumnim društvom in trgovinam na debelo s transportnim dovoljenjem po nizkih cenah TRDLICA, komisijonar za zelenjad, VELIM, Češko.

Cenjeni naročniki
„Tagesposte“

kateri valed boleznih raznašalke niso prejeli lista, se prav vljudno naprošajo, da pridejo 2—3 dni sami po »Tagesposte«, in sicer v kolodvorsko knjigarno na glavnem kolodvoru ali pa na Čopovo cesto št. 21, I. nadstr.

PRILIKAI **PRILIKAI**
Ilustrovane razglednice

zelo fine, sortirane, več sto vrst, kot: svetliške, priloznostne, otroške, cvetice, pokrajinske. 45 kron za 500 kosov ali 75 kron za 1000 kosov, včevši poštnino po povzetju, dokler traja zaloga. 3780
MILAN MANDICH :: TRST.

ŠIVILJE

se sprejmejo proti dobri plači pri A. SINGER, 3773
LJUBLJANA, GRADIŠČE št. 7.

POZOR! **POZOR!**
Slaščice!

Po nizki ceni prodajam razne slaščice, kot: KARAMELE, MENTOL, MALC, MELISENCE, FONDANT-KOCKE itd. G. DARBO, LJUBLJANA, Mestni trg št. 13. 3782

Zajci:

francoski srebreci, čisti, 4 meseca stari, za 75 K naprodaj. Sv. Petra nastip 59/I. levo.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za franciškansko cerkvijo, sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po tako, da dobe le-ti od vsake 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto. »Ljudska posojilnica« sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago poštne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadrugnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit proti poroštvo ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najbolje.

Rezervni zakladi znašajo nad en milijon kron. Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1917 nad 34 milijonov kron.

Hrastovi sodi

50 komadov popolnoma novih, 400-, 500-, 600- do 750-literskih, dalje 300 hekto 300- do 800-literskih, ovijanih, v dobrem stanju, 10.000 hekto sodov za pivovarniško zalogo odda: »OBSTEXPORT-UNTERNEHMEN«, GRADEC, MARSCHALLGASSE 13. — Istotam se odda 30.000 kosov 3775

ureč iz jute
70x10 cm velikih za takojšnje prevzetje.
Drva za kurjavo
tudi brezova, se kupijo v vsaki množini.

SOBARICA z večletnim spricvalom IŠČE SLUŽBO na deželo v boljšo privatno hišo ali boljše gostilno z dobro oskrbo. Cenj. ponudbe na: MARJETA ČUK, Dol. Logatec št. 42, Kranjsko. 3776

PRODA SE novo, zelo lepo, solidno na-rejeno

posteljno perilo
Kje, pove iz prijaznosti upravnistvo »SLOVENCA« pod št. 3781.

Ugodna priilika!
Josip Rossi, bivši vinotržec v Zagorju ob Savi, prodaja takoj svoje

posestvo
skupno ali po parcelah in nekaj
500 hektolitrskih sodov
Informacije se dobe v Ljubljani, Po-ljanska cesta št. 30. 3751

Kupi se hiša

s par njivami najraje kje na Gorenjskem ali Koroškem. Ponudbe na hiš. št. 62, Tržič, Gorenjsko. 3785

Trgovski sotrudnik

popolnoma izurjen v trgovini z mešanim blagom in železnino, ki je bil dalje časa kontorist, popolnoma vešč slovensčine in nemščine v govoru in pisavi in je dovršil dve realki, ZELI PREMENITI SLUŽBO. — Ponudbe pod: »Trgovski sotrudnik« št. 3777 na upravnistvo »Slovenca«.

Potrli neizmerno žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša predobra mamica, hčerka, sestra, sinaba in svakinja

Marija Repovš roj. Flajs
trgovka

v sredo dne 9. oktobra 1918 ob 6. uri zvečer po kratki, a mučni bolezni v 27. letu starosti mirno v Gospodu zaspala. Pogreb se vrši v St. Janžu v petek dne 11. oktobra 1918 dopoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

St. Janž, 10. 10. 1918. Danica, hčerka.

Rodbini Flajs-Repovš.

Št. 13.957.

Razglas

gleda uporabe električnega toka iz mestne elektrarne in plina iz mestne plinarne.

Podpisani mestni magistrat opozarja, da je s početkom zimskega časa (dne 16. septembra) zopet stopila v veljavo ministrska naredba z dne 1. septembra 1917, drž. zak. št. 370, in določbe ljubljanskega magistratnega razgleda z dne 14. septembra 1917, št. 13.621, glede štedenja z elektriko in plinom.

Tudi letošnji zimo ni pričakovati, da bi mestna elektrarna in plinarne dobivali dovolj množine premoga. Zato se mestni magistrat zopet obrača do prebivalstva, da naj porabo elektrike in plina omeji do najnujnejše potrebe, sicer bo Ljubljana ostala pozimi brez razsvetljave.

Zlasti se opozarja, da je pod kaznijo prepovedana vsaka razkošna ali reklamna razsvetljava, dalje vsaka luč po izložbah in pred hišami.

Po notranjih prostorih, v gostilnah, kavarnah, pisarnah, delavnicah, prodajalnah itd. je dovoljena le najnujnejša razsvetljava.

Za merilo naj velja, da nikjer ne sme goreti več kot polovico luči. Po stanovanjih do štiri stanovanjskih prostorov (včevši kuhinjo) ne sme goreti več kot dve električni svetilki po 25 sveč, po večjih stanovanjih ne več kot tri svetilke po 25 sveč.

Javni uradi in pisarne, kakor tudi trgovine morajo omejiti svoj delavnik na čas dnevne svetlobe. Pisarne ne smejo rabiti luči po 3. uri in trgovine ne po 5. uri popoldne in od 1. novembra ne po 4. uri popoldne.

Električni motorji se smejo uporabljati izključno le pri dnevni svetlobi. Uporaba električnih ventilatorjev, kuhalnikov, likalnikov in drugih električnih aparatov je prepovedana.

Poraba plina v obrtne namene je dovoljena le tedaj, če je drugačna kurjava nemogoča. Plinovi kuhalniki se smejo uporabljati le za pripravo manjših jedil, ne pa za glavne obede. Poraba plinovih peči, vodogrelcev in kopalnih peči s plinom je prepovedana.

Novih instalacij za elektriko in plin se do spomladi ne bo izvrševalo. Izvršitev vseh teh predpisov se bo strogo nadzorovala in bodo nepokorniki kaznovani denarno, oziroma se jim odvzame nadaljna dodaja elektrike ali plina.

V korist splošnosti pa je vsak posameznik dolžan naznaniti dotičnika, ki bi se ne ravnal po teh predpisih.

MESTNI MAGISTRAT LJUBLJANSKI
dne 5. oktobra 1918.

Gozdna parcela

v razpisu, št. 4093/208, SE PRODA dne 20. oktobra 1918 ob 1. uri popoldne. Ob 3. uri popoldne istega dne nadaljna PRODAJA DVEH GOZDNIH PARCEL, in sicer št. 2480/24 »pod marofom« in št. 2498 »v vrte« pri Draganjem selu. — Ponudniki za prvoavvedeno parcelo naj se zbere ob pol 1. uri popoldne pri postaji Urno selo na Dolenjskem in cni za drugonavedeni parceli pri parceli »pod marofom«.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI. 3770

Vedstvo zavoda sv. Stanislava naznanja žalostno vest, da je gospod

profesor Franc Rebol

dne 11. oktobra 1918 zjutraj umrl, previden s sv. zakramenti. Huda pljučnica je povzročila smrt vrlému gospodu profesorju.

Priporočamo ga posebno gg. duhovskim sobratom in vsem znancem v spomin pri sveti maši in v molitvi.

Pogreb bo v ponedeljek 14. oktobra ob 9. uri.

Mesto drugih obvestil.

Tužnim srcem naznanjam, da je naš dobri ljubljeni sin, oziroma brat, svak in stric, gospod

Maks Žerjav

dne 9. oktobra za špansko boleznijo nenadoma umrl. Pogreb se vrši dne 11. oktobra popoldan.

Ljubljana, dne 11. oktobra 1918.

Amalija Žerjav

v imenu rodbin Žerjav in Počkar.

Učiteljski zbor kn. šk. priv. gimnazije v zavodu sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano sporoča bridko vest, da je njegov ljubljani član, prečastiti gospod

profesor Franc Rebol

dne 11. oktobra 1918 ob 7. zjutraj po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti v 42. letu starosti boguvdano izdihnil svojo blago dušo.

Učiteljski zbor je izgubil žnjim ljubeznivega tovariša, učenci pa očetovsko skrbnega učitelja in vzgojitelja.

Sel je prvi iz našega zbora k Bogu po večno plačilo. Priporočamo ga v pobožno molitev in blag spomin.

Pogreb bo v ponedeljek, dne 14. oktobra ob 9. uri dopoldne.

Rodbina Ivan Pretnarjeva naznanja tužno vest, da je njena iskrenoljubljena hčerka, oziroma sestrice

VIDA

učiteljica in kandidatinja »Notredame«

v četrtek ob 1. uri ponoči preminula.

Pogreb se je vršil danes popoldne v Trnovem pri Ilirski Bistrici.

Bled, 11. vinotoka 1918.

Brez posebnega obvestila.

Brez posebnega obvestila.

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskrenoljubljani sin, ozir. brat

Josip Autrata

dijak VII. gimn. razr.

v četrtek 10. tm. po kratki, mukepolni bolezni, previden s tolažili sv. vere boguvdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v soboto, dne 12. oktobra 1918 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Ravnikarjeva ulica št. 5 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

V LJUBLJANI, dne 10. oktobra 1918.

Josip in Josipina Autrata
starši.

Zorko
brat.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

ZA CELO HRVATSKO ODDAMO

samo zastopstvo

za naše kosmetičke predmete, vendar le tvečki, ki je dokazano najbolje vpeljana. Reference se žele. — Prijazne ponudbe na: KOSMETISCHE INDUSTRIE »ESPE«, DUNAJ XI/2. 3786

ISČEJO SE za takoj za Sušak pri Reki kuharica, sobarica in služkinja

poštena marljiva dekleta. Plača dobra, hrana in oskrba popolna. Sobarica naj razume poleg slovensčine še nemški jezik. — Ponudbe na upravnistvo »SLOVENCA« pod št. 3783.

ISČE SE

dobra kuharica

za na deželo na Hrvaškem, plača 60 K in dobra hrana. Ponudbe pod Kuharica št. 1 na upravnistvo Slovenca.

Pa 1. novembru se oddasta

dve prazni sobi

eventuelno s kuhinjo sredi mesta z najlepšim razgledom. Pisarna vprašanja pod soba na upravo Slovenca.

Sprejme se takoj

kontoristinja

popolnoma vešča slov. in nem. jezika in vseh drugih pisarniških del pri tvrdki Gorčar & Leskovšek v Celju.

9 mladih prašičkov

se prodaja

Kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 3796.

Pošteno dekle

staro 32 let, s hišo in malim vrtom na deželi, se želi seznaniti v svrhu ŽENITVE s poštenim mladeničem, rokočelcem ali železniškim uslužbencem. Vdovec brez otrok ni izključen. Pisma na naslov: »BODOČA SREČA« 3763

na upravnistvo »Slovenca«.

Domača semena

sube gobe, prazne vreče in druge pridelke kupuje trgovina s semeni Sever & komp., preje PETER LASSNIK, LJUBLJANA, MARIJIN TRG. 2534

☛ KOLESARJI, POZOR! Kdor se hoče dobro in trajno voziti, naj si nabavi dve avst. palenirane kolesa za kolesa. Prekašajo dosedaj vse nove iznajdbe, popravila so izključena, ter si vsakdo pri tem prihrani mnogo denarja in časa. Dobijo se obročji na Marije Terezije cesti 6. Kolesa se imajo pripeljati s seboj. Gen. zastopstvo za Kranjsko: Ernest Aljančič, Ljubljana. Okraj. zastopniki se sprejmejo.

SE KUPI z navedbo množine in cene per kg na naslov: F. CVEK v Kamniku.

ŽENITEV!

Mladenč, star 26 let, z lepim posestvom na Dolenjskem, vrednim nad 40.000 kron, oproščen vojaščine, ker delam v nekem rudniku, se želim seznaniti s kako gospodično ali vdovo brez otrok, v starosti od 20. do 30. leta, ako ima svojo trgovino ali gostilno. Ponudbe s sliko na upravnistvo »Slovenca« pod št. 3744.

Tajnost zjamčena.

Prodaja se približno 200 vreč

kostanjevega oglja

Vreče mora kupec sam dati. Ponudbe s ceno na upravnistvo Slovenca pod Oglje št. 3765.

Prodaja se do 500 sežnjevo

bukovih drva

stoječih. Več pove Val. Grogorec v Mengšu.

Srbečico, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvorno zakonito zjamčeno »Skabiform« mazilo. Popolnoma brez duha, ne maže. Poskusni lonček 4 K, veliki lonček 6 K, porcija za rodbino 15 K. Zaloge za Ljubljano in okolico: Lekarna pri zlatem jelenu, Ljubljana, Marijin trg. Pazite na varstveno znamko »Skabiform«!

Brez posebnega obvestila.

Vsemogočni je poklical k Sebi v cvetu mladosti našo nenadomestljivo ljubljeno, hčerko in zaročenko

Nejo Ravnikar

učiteljico.

Po kratki mukapolni bolezni je boguvdano, prevedena s tolažili svete vere izdihnila svojo blago dušo na dan 10. oktobra 1918 ob tričetrt 6. uri zvečer.

Pogreb se vrši v nedeljo dne 13. oktobra 1918 ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Dvorski trg št. 3 na pokopališče k sv. Križu kjer se položi truplo nepozabne pokojnice v začasno grobnico. Svete maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah. Prosimo molitve za blago rajnico.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1918.

Neutolažljiva rodbina nadučitelj Ravnikarjeva.

Mirko Kuhelj,

stud. iur. sedaj c. kr. nadporočnik v rezervi, zaročenec.

Vsi ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

3789

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš ljubljani brat, gospod

FRANC SLATNAR

vojak 38 cm havb. bat.

po kratki mučni bolezni, previden, dne 30. septembra v 24. letu starosti v mestu Győr na Ogrskem mirno v Gospodu zaspal. Pogreb se je vršil 3. oktobra na ondoto pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale pri č. oo. frančiškanih. LJUBLJANA, 11. oktobra 1918.

ERNEST in VINCENC, brata.

ANGELA, sestra.

ZAHVALA.

Za premnoge dokaze sočutja ob prebriski izgubi našega ljubljene

ADO-TA

izrekamo najpristranejšo zahvalo preč. duhovščini, posebno preč. g. prof. dr. Kotniku za tolažilo v težkih urah, nadalje gg. pevcem dijakom za žalostinke, sošolcem in dij. Marijini kongregaciji za vence in dar za oslepele slovenske vojake, vsem darovateljem vencev in cvetja, kakor sploh vsem onim, ki čutijo z nami.

V KRANJU, 7. oktobra 1918.

Zaljujoči dr. Globočnik-ovi.

Brez posebnega obvestila.

V neskončni žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša ljubljena soproga ozir. mamica, sestra, tašča in svakinja, gospa

Antonija Punčuh

soproga nadučitelja in župana

danes dne 10. oktobra prevedena s sv. zakramenti v 54. letu starosti, po kratki, mučni bolezni v ljubljanski deželni bolnici mirno v Gospodu zaspala.

Truplo blage pokojnice se prepelje v Gor. Logatec, kjer se položi v nedeljo, dne 13. okt. 1918 ob 3. uri pop. na tamošnjem pokopališču k večnemu počitku.

Gor. Logatec, dne 10. oktobra 1918.

Podbine Punčuh, Zgur in Kobal.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš ljubi soprog, dobri oče, tast, ded, praded, stric itd., gospod

Matija Dolničar

posestnik

danes dne 10. oktobra ob pol 3. uri popoldne v 91. letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti, mirno in udano v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnika bo v soboto dne 12. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče pri D. M. v Polju.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

Šmartno ob Savi, dne 10. oktobra 1918.

Marija Dolničar, roj. Semraja, soproga.

Franc, Matija, Lojze, Martin, Ignac, sinovi.

Ivana Pečnik, roj. Dolničar, hči.

Vnuki in vnukinje.